Biblioteca Municipala Braila
SALA DE LECTURA

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIV, SERIA II, NR. 5970 | 6 PAGINI — 30 BANI | JOI 1 AUGUST 1968

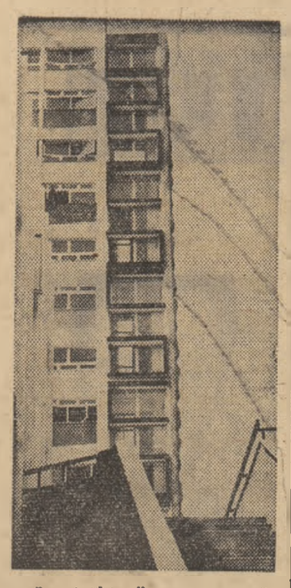

„La înălțime" — secvență arhitectonică a Fabricii de confecții din Craiova

ÎN PAG. 3: CE AM ÎNVĂȚAT LA ȘCOALA MUNCII

Noi materiale de construcții vor contribui la realizarea numărului sporit de locuințe

Interviu cu ing. ANTON MEDVEȚCHI
director al Direcției tehnice din Ministerul Industriei Construcțiilor

Realizarea potrivit măsurilor stabilite de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. și Consiliul de Miniștri, în anii 1969—1970 a unui număr dublu de locuințe construite din fondurile centralizate ale statului față de cel prevăzut inițial pentru aceeași perioadă, solicită din partea tuturor celor ce concură la edificarea lor, eforturi susținute, o continuă preocupare pentru introducerea unor materiale de construcție noi, eficiente, care să slujească în cel mai înalt grad atingerea scopului propus. *L-am rugat pe tov. inginer Anton Medvețchi — director al Direcției Tehnice din Ministerul Industriei Construcțiilor să precizeze cîteva din noile produse, asimilate sau în curs de asimilare, ce se preconizează a fi folosite în perioadele următoare pe șantierele de locuințe.*

— Ca producător de materiale pentru construcții, ministerul nostru a avut dintotdeauna atenția îndreptată spre lărgirea gamei produselor existente, spre găsirea altora noi, spre îmbunătățirea caracteristicilor lor tehnico-economice. Din acest motiv, recentele hotărîri referitoare la mărirea volumului, diferențierea și diversificarea tipurilor de locuințe nu ne-a găsit nepregătiți, în momentul actual existînd posibilități certe ca atît cantitativ cît și calitativ să putem satisface integral necesitățile în acest sens. Dacă ne oprim la grupa materialelor izolante — ce servesc lucrările de izolații termice și fonice putem arăta că, prin punerea în funcțiune, la sfîrșitul anului, a unei fabrici de produse de izolații din vată minerală în cadrul întreprinderii de materiale izolatoare Berceni-Prahova, se vor putea obține o serie de materiale care pot fi utilizate și în construcția de locuințe, în special pentru asigurarea și mărirea gradului de confort. Aceeași fabrică va confecționa și saltele izolatoare cu diverse tipuri de suporturi pentru izolarea acoperișurilor, pereților și pivnițelor. Ambele produse contribuind la reducerea zgomotelor de impact care se propagă de la un nivel la altul al clădirilor, influențează în sens pozitiv

(Continuare în pag. a V-a)

GH. GHIDRIGAN

Festival '68

Tineretul român militează pentru securitate europeană

SOFIA 31 iulie — prin telefon de la trimisul nostru special. În cadrul Forumului de Politică internațională au început lucrările comisiilor. Reprezentanții delegației tineretului din Republica Socialistă România iau parte la activitatea tuturor acestor comisii. Într-un amfiteatru al Universității din Sofia, în comisia nr. 2 se dezbat problemele securității europene. În cadrul discuțiilor a luat cuvîntul tovarășul VASILE NICOLCIOIU, secretar al C.C. al U.T.C. Vorbitorul a arătat că securitatea europeană e una dintre problemele de mare importanță ale vieții internaționale a cărei soluționare interesează în cel mai înalt grad tînăra generație, popoarele continentului nostru și din întreaga lume.

Evoluția evenimentelor din ultima vreme, afirmarea unor forțe tot mai puternice, a unui larg curent de opinii care se pronunță pentru destindere, pentru dezvoltarea relațiilor dintre state, întreaga desfășurare a vieții politice confirmă existența unor condiții favorabile făuririi și întăririi securității europene, îmbunătățirii colaborării dintre toate statele continentului. Direcția principală în promovarea securității europene trebuie să reprezinte dezvoltarea relațiilor între state cu sisteme sociale diferite pe baze noi, sănătoase, ceea ce reclamă în mod imperios respectarea principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Nimic nu poate să justifice amestecul în treburile interne ale altor popoare; respectarea neabătută a principiului independenței și suveranității naționale e o condiție sine qua non a raporturilor normale între

EUGENIU OBREA

(Continuare în pag. a VI-a)

Aplauze pentru tinerii artiști români

Succesul spectacolului de gală al Ansamblului artistic al delegației române

Prin telefon de la trimisul nostru EUGENIU OBREA.

Ieri seară, în fața Teatrului Național „Ivan Vazov", afișe în care se răsfrîngea paleta coloristică a cerului, anunțau spectacolul de gală al delegației române. Fuseseră distribuite sute de invitații, dar în mica piață din apropierea clădirii cărămizii a teatrului se adunau din ce în ce mai numeroase grupuri de tineri din diferite țări, dornici să urmărească evoluția „ambasadorilor" artei românești. O sală arhiplină a făcut o primire entuziastă programului prezentat de ansamblul artistic al delegației române la Festival. În asistență am remarcat pe

(Continuare în pag. a VI-a)

Imagine de la spectacolul de gală prezentat de către tinerii artiști români

Telefoto: ION CUCU

„DREPTUL" DE A RISCA

Prima și cea mai importantă dintre toate problemele pe care le are de rezolvat universitatea este recrutarea studenților — adică răspunderea de a hotărî căror tineri să li se deschidă drumul către specialitățile ce necesită pregătire superioară.

...Întrebat odată de ce nu ies mai mulți actori talentați de la Conservator, Caragiale a răspuns: „Pentru că nu intră mai mulți tineri talentați". Observația lui Caragiale cuprinde în sine eternul adevăr, confirmat de întreaga evoluție a învățămîntului superior, că nici o facultate — oricît de modern și de perfecționat ar fi sistemul de educație, oricît de bine pregătiți ar fi profesorii care urcă la catedră — nu poate forma specialiștii de care societatea are nevoie dacă nu reușește să selecționeze tineri capabili să se acomodeze repede specificului activității universitare. Cunoaștem cazuri (la Institutul politehnic din Cluj, la Institutul agronomic din Iași etc.) cînd unele colective studențești au început anul II cu efectivele înjumătățite. Așadar, la prima verificare care a urmat concursului de admitere — examenele din primul an de studii — jumătate dintre tinerii admiși în facultate au lăsat să se vadă că nu au forța necesară pentru a putea răspunde cerințelor procesului de pregătire în specialitatea pe care și-au ales-o. De asemenea, cele două sesiuni de examene ale anului universitar recent încheiat au scos la iveală situații cînd tineri trecuți deja prin „sita" concursului de admitere dovedeau tocmai lipsa unor noțiuni ce ar fi trebuit să fie cuprinse în zestrea de cunoștințe cu care aceștia au venit din liceu. Sesiunea de iarnă este, de fapt, proba rezultatelor concursului de admitere. Dăm un singur exemplu, cel oferit de Facultatea de construcții a Institutului politehnic din Cluj. În sesiunea din iarnă, la examenul de analiză matematică, opt studenți din grupa 212 (anul I) au dat răspunsuri de nota 3. Și doar în urmă cu cîteva luni, aceiași tineri se prezentaseră onorabil la concursul de admitere, obținînd note mari la matematică, și la teză și la oral. Din vară și pînă în iarnă au pierdut oare capacitatea de a înțelege matematica? Alta e explicația: răspunsurile onorabile din vară, la concursul de admitere, erau „rodul" „soluției extreme" a celor 5—6 ore zilnice de meditație sau al întîmplă-

ADRIAN VASILESCU

(Continuare în pag. a II-a)

Publicăm în continuare opinii la ancheta

„PENTRU CINE SCRIU? PENTRU CE SCRIU?"

Cum am mai adus la cunoștința cititorilor, menționam că socotim punctele de vedere publicate premisele unei dezbateri care va urma, asupra locului și rolului scriitorului în societate, asupra mesajului artei în socialism, asupra caracterului umanist al artei noastre, asupra raportului dintre artă și public ca și asupra mobilurilor intime ale procesului de creație.

În pagina a II-a răspund scriitorii Ilie Constantin, Gheorghe Pituț, Paul Schuster.

Monumentalitatea erodează adînc fondurile unităților agricole

Crearea și dezvoltarea de către cooperativele agricole a unor puternice sectoare zootehnice, firesc, a atras după sine ridicarea și amenajarea unui important număr de adăposturi, magazii și depozite de furaje — toate într-un timp scurt și într-o perioadă cînd, dintr-o mie de lucruri necesar de rezolvat prin dirijarea fondurilor de investiții, nici unul nu suporta amînare. Dar, de la necesar și pînă la neîndeplinirea, de exemplu, ieftin și durabil, de la extinderea experienței bune și pînă la ambiții exagerate materializate în ridicarea unor adevărați giganți zootehnici (în sensul negativ al cuvîntului), la inerțiile construcțiilor cu tot felul de inutilități există totuși diferențe.

La Roșiște, locul fiecărei bovine adăpostită costă mai mult chiar decît valoarea sa de achiziție: *aproape două mii de lei.* Cum e posibil acest lucru, la prima vedere de necrezut? Ne-a dumirit însă unul din meseriașii coperativei. „Dacă ni s-ar fi spus ne trebuie un grajd sau altceva pentru adăpostirea atîtor animale, calculați ce materiale ne trebuie și alegeți soluția cea mai economică, cel puțin tot atît de trainice construcții am fi realizat dar cu un preț de cost înjumătățit. Faptul însă că am fost obligați să lucrăm după proiecte STAS de la care nu aveam voie să ne abatem, nu ne-a permis folosirea materialelor locale. Apoi, nici jumătate din interiorul grajdurilor nu este efectiv folosit de animale, acesta fiind repartizat camerei îngrijitorilor, celei de preparare a furajelor, aleii de acces atît de largă încît, cu ușurință, poate fi străbătută de un camion „Carpați". Să nu mai spun de pierderile de materiale ce le-am avut pe vremea ridicării construcției; să nu exagerez, dar un sfert tot s-au pierdut pe diferite „căi".

O puiernița pentru zece mii de păsări, o maternitate ce nici pe sfert nu este utilizată, au făcut ca la cooperativa agricolă din Roșiște alte DOUĂ SUTE DE MII DE LEI să se ducă pe apa sîmbetei.

Ca o replică la „spiritul de gospodar" a celor din Roșiște apar rezultatele cooperativei agricole din Dăbuleni. Aici, utilizarea pe scară largă a experienței locale în construcțiile zootehnice a permis o bună folosire a fondurilor bănești. Grajdurile au fost realizate din panouri de paiantă și chirpici între stîlpi de cărămidă și pe fundație de beton. Pentru o durabilitate și un confort cel puțin la fel cu cele oferite de construcțiile ridicate în exclusivitate din cărămidă s-au cheltuit aici doar 350 lei pentru fiecare animal adăpostit. Și, investiția specifică scade dacă avem în vedere faptul că podurile a patru grajduri au fost amenajate pentru depozitarea furajelor, excluzînd astfel construcția unei magazii pentru care s-ar fi cheltuit circa o sută de mii de lei.

Condițiile bune create au permis realizarea la C. A. P. „1 Mai" Dăbuleni a unor producții în jur de două mii litri lapte de la fiecare vacă furajată. Exact cît s-a înregistrat și la cooperativa agricolă din Bîrza unde, însă, în scopul realizării „orășelului zootehnic" — cum îi place tovarășului

(Continuare în pag. a V-a)

GH. FECIORU

ELOGIU

Litoralul românesc și-a cucerit în cîțiva ani un binemeritat loc sub... soare. Nimeni nu se mai miră astăzi dacă anunțurile publicitare ale stațiunilor noastre își găsesc loc în paginile celor mai mari cotidiene din occident, alături de anunțuri care invită la Mallorca, Costa Brava, Rimini, Ischa, Tunis sau Sonnion.

Una din cele mai mari firme de turism din R. F. a Germaniei — „N.U.R. Neckermann" — scrie în prospectul referitor la Mamaia: „După trei ore de zbor fără escală și 30 minute călătorie cu autocarul vă întîmpină una din cele mai frumoase stațiuni maritime din Europa. Priviți în jur! Există oare un loc mai ideal pentru un concediu balnear total? Nisipul fin din Mamaia se pierde lin în valurile albastre ale Mării Negre. Iar alături, în imediata apropiere a bulevardului auriu, vă așteaptă hoteluri moderne ce oferă oaspeților tot ce poate face un concediu mai plăcut..."

Cuvinte simple care ar părea un răspuns politicos, de complezență, la veșnica întrebare „cum vă place?" Dacă luăm însă în considerare că interlocutorul nostru, dl. Franz Hanssner, este proprietarul unui han turistic din împrejurimile Hanovrei, răspunsul capătă o rezonanță nouă. Și completarea nu se lasă mult timp așteptată.

— Voi recomanda cu căldură clienților mei să vă viziteze stațiunea. Sînt sigur că vor fi mulțumiți. Totul este aici minunat. Hotelurile, restaurantele, aleile, pajiștile. Și bunăvoința oamenilor din țara dumneavoastră.

— Ce v-a plăcut în mod deosebit în Mamaia?

Încercăm să provocăm un răspuns de „specialitate".

— Liniștea odihnitoare, suplețea și culoarea clădirilor, stratu-

(Continuare în pag. a V-a)

P. SEVERIN

Adolescență
Foto: FLORIN PARASCHIV

DE CE N-AM FOST INVITAT LA ZIUA COLEGULUI MEU

Nuanțele pedagogiei părintești

Socotesc că principalul vinovat de apariția unor prejudecăți la tineri ca Mircea N. este mediul familial. Firește și școala are partea ei de vină și nu faptul că eu sînt om al școlii mă face să situez înaintea acesteia familia ci cunoașterea greșelilor frecvente pe care le fac cei mai mulți părinți în educarea copiilor lor. N-am să susțin că privarea copiilor de „bunurile civilizației" — cum le numește Mircea — are un efect pozitiv asupra formării viitorilor cetățeni; mi se pare aberantă și teoria portivit căreia copiii trebuie crescuți cu „pîine

(Continuare în pag. a V-a)

DORINA MĂRGINEANU
Timișoara

ECOURI

OAMENII NU POT FI JUDECAȚI DUPĂ STAREA LOR MATERIALĂ

Pe tine I. T. te-a supărat, desigur, nu faptul că nu ai participat la o onomastică, ci că nu ai fost invitat de Mircea la serbarea zilei lui de naștere, de cel în care tu ai văzut un prieten și care prin atitudinea lui ți-a produs o crudă dezamăgire. A fost un gest lipsit de politețe din partea lui Mircea, un gest nedemn și, de ce să ocolesc cuvintele, a fost un gest urît.

Iartă-mă dacă pentru cîteva clipe am să te părăsesc

(Continuare în pag. a V-a)

RODICA PERSOIU
elevă, Brăila

PENTRU CINE SCRIU? PENTRU CE SCRIU?

ILIE CONSTANTIN:

SCRIITORUL ÎN CONŞTIINŢA PUBLICULUI

Întrebările puse în faţa mea de ancheta „Scînteii tineretului" sînt cum nu se poate mai dificile. La întîlnirile cu cititorii şi cu alte ocazii am fost chestionat mult mai în larg mi-e: de cînd scriu? ce voi mai scrie? cînd am publicat pentru întîia oară? etc. Dar aşa de direct (de necruţător): pentru ce? şi pentru cine? nu-mi amintesc să fi fost abordată.

Într-adevăr, pentru ce scriu?

Nu ştiu dacă voi fi în stare să dau un răspuns satisfăcător. E prea devreme sau e prea tîrziu. E prea devreme fiindcă abia de cîţiva ani scriu mai în cunoştinţă de cauză şi sper că abia de acum încolo să dau cărţile pe care mi le pot pretinde. Şi atunci, de vreme ce mă consider abia în faţa unei opere ce urmează să se înfăptuiască, un răspuns categoric la această prima întrebare n-ar fi decît un punct general într-un program general. E prea tîrziu pentru că, din punct de vedere afectiv, eu intuiesc, am intuit de multă vreme răspunsul. E ca şi cum m-aş chinui să mă exprim, amuţit şi de emoţie, într-o limbă abia învăţată. Eu am intuit pentru ce anume scriu încă de acum mulţi ani, pe vremea cînd, fără să-mi fi închipuit că voi face cîndva asta, m-am pomenit într-o bună zi scriind o poezie, pe neaşteptate, în banca mea de şcolar. De ce scriam? Ce m-a făcut să înşir acele versuri de început dacă versuri li se poate spune, pe cînd clasa zumzăia în jur de „a creioanelor ploaie mărunţă"?

Şi totuşi, parţial şi imperfect, aş putea dă un răspuns şi acum. Dar mai întîi mă voi ajuta cu o altă întrebare, importantă, ce înlătură şi o prezumţie (şi anume că lumea ştie foarte bine ce fac eu): ce scriu? Voi spune că, pe lîngă poezie fac traduceri, scriu proză şi mă încerc în critica literară. Pentru ce? Proză, aşa cum o înţeleg eu, scrisă pentru a mă adresa cît mai multora, adică şi acelor oameni care nu sînt atraşi de poezie (nu e nimic neftresc în aceasta). Nu mieă mi-a fost bucuria la apariţia romanului meu „Tinerii noştri bunici" văzîndu-l în mîinile a de cel puţin cinci-şase ori mai mulţi cititori decît poate nădăjdui vre-un volum de versuri al meu. Dacă arta este comunicare în plan superior (dar e oare numai atît?) proza mă ajută să comunic, doar tălmăcindu-le la un mod mai accesibil, ideile şi simţurile din poezie — pe cît e cu putinţă. Rostul traducerilor pe care le fac (din limba italiană cel mai adesea) este evident: e o generozitate de pe urma căreia nici cel ce-o dovedeşte nu pierde. Acum Eugenio Montale e iubit la noi şi prin truda mea, dar cît de mult m-am îmbogăţit eu însumi traducîndu-l. Mîine va apărea marele Umberto Saba, pe care, traducîndu-l, eu mai întîi l-am „asimilat" tehnic. Chiar şi „Avangarda artistică a secolului XX" de Mario De Michele, atît de utilă publicului, judecînd după reacţia din librării, mi-a folosit şi mie între ceilalţi. Dar pentru ce anume scriu poezie? Din cele spuse mai sus, s-ar putea deduce indirect răspunsul. Unul mai mulţumitor aş da dacă s-ar cunoaşte ce anume este poezia. Dar la această abisală întrebare nu eu aş putea răspunde.

Se spune că pe lume e cu neputinţă ca o carte să nu-şi afle cititorul ei, măcar unul (în afara scriitorului însuşi, se înţelege). Cred că orice autor cu simţul realului trebuie să scrie pentru acel sigur cititor şi pentru ceilalţi posibili. Acel lector sigur îl e cel mai adesea necunoscut poetului. El există undeva, născut parcă anume pentru asta, aşteaptă fiecare apariţie a autorului său, se bucură de fiecare izbîndă, află în textele lui desfătare şi nobleţe.

În cazul celor care trec de stadiul unicului cititor necesar, adică al scriitorilor propriu-zişi, intraţi în conştiinţa sau măcar în habitudinile publicului, situaţia e diferită cantitativ şi calitativ. Dacă pentru bunul şi neistovitul grafoman unicul lector este cel ce îndură scrierile indigeste pentru restul lumii, scriitorul format meritîndu-şi numele, are în cititorul său necesar pe acela care-i simte cel mai bine opera, pînă la cele mai slabe nuanţe. E ca într-un tablou: figura centrală este la amator şi unica, la autorul de prestigiu real figura centrală din tablou lasă să se întrevadă în urma ei cohortele nenumărate şi mişcătoare ale cititorilor posibili.

A te întreba cîţi sînt aceştia, în ce măsură te preţuiesc, ce le oferi, este o întreprindere importantă dar de obicei această preocupare e înglobată într-o noţiune mai cuprinzătoare: aceea de destin literar. Pentru scriitorul ce a ajuns la o conştiinţă artistică formată, pentru cel care-şi simte profesionalitatea, scrisul este opţiune existenţială. Faci aşă pentru că acesta e rostul vieţii tale.

Poate că scrisul este un monolog uriaş în faţa unui public (ce arareori dă răspuns şi nici nu e obligatoriu s-o facă). Te adresezi acestor oameni, pe care îi vezi doar în mod generic, ştiind că ei te urmăresc, că aşteaptă tot ce e mai bun din viaţa ta. Dar nu localizezi un om sau un grup. Pentru că cititorii nu sînt doar ai clipei de atenţie, ei sînt generaţii în succesiune.

Important (pe viaţă şi pe moarte) este să-ţi respecţi şi să-ţi urmezi neabătut destinul pentru care ai optat sau care, poate, te-a ales.

GHEORGHE PITUŢ:

PRIN OAMENI COMUNIC CU MINE ÎNSUMI

Un criptic dar mare poet afirma că merită să scrii din moment ce există fie şi numai un singur cititor care să trăiască sau să moară pentru scrisul tău. Şi spunea cu o mirată siguranţă i eu am un astfel de cititor. Cîţi dintre cei de acum s-ar putea lăuda că au un cititor? Ideal ar fi să-l aibă fiecare. Eu l-am văzut urmărindu-mă de cîteva ori în momente de cumpănă. Avea în ochi un gol de ocean pustiu care cere corăbii. Setea lui albastră de concretul unei alte întoamniri e geamănă cu a mea. Un cititor într-un mare oraş. Un poet într-o lume teribilă. Şi noaptea cînd toate lucrurile se retrag în sînge ca-ntr-o casă veche, o osie magnetică din capul meu în fruntea lui roteşte lumea cărţii ni s-a părut că merită să-i spunem: este.

Dar dacă cititorul de care-am pomenit se naşte brusc în zece, în douăzeci, în nu ştiu cîte mii de oameni?! Atunci ai reuşit, trăieşti în faţa lor cu simplitatea unui bec şi plîngi de bucurie înăuntru, în nopţile luminii

Pentru ce scriu? Întrebarea mi se pare deosebit de gravă. Eu scriu pentru că altfel nu se poate. Nimeni nu cred să fie bucuros cînd îşi divulgă prima şi ultima lui cauză.

Îmi închipui că oricare om, aspirînd să facă lucruri deosebite ajunge la un moment dat să-şi reprezinte societatea ca o cîmpie nesfîrşită. Ce se vede acolo? ar întreba cel detaşat. O cîmpie. Pînă şi firul de iarbă, fragilul fir de iarbă ascunde-n el atîta nebunie încît dac-ar putea s-ar fluiera în cer. Însă pămîntul-l ţine strîns în veci cu lanţuri de picioare.

Arta e rodul fanteziei. O lume fără fantezie nu se poate. O lume fără artă nu se poate. Înseamnă o tradiţie strălucitoare să vrei, să scrii în ţara ta.

Ce tristeţe nemărginită ar fi cîmpia fără nici o formă care să fugă din platitudinea şi monotonia ei

Eu sap o fîntînă în această cîmpie şi văd că la-nceput e huma bătătorită, mai jos în cuiburi răcoroase în amintirea fluturilor— larvele, iar dedesubt în amintirea nopţii — pînza freatică de apă prin care trec schelălăind căţeii pămîntului. Dorinţa de a fi şi după ce ai fost cred că justifică la foarte mulţi mobilul de a scrie.

Consider că altfel decît scriind — aceasta e condiţia mea — nici n-aş putea să mă apropii de ceea ce numesc „eu însumi". Şi pentru a putea comunica *cutva ceva* eu trebuie să mă-ntîlnesc pe mine. Toate imaginile grele de musturile lumii nu sînt decît nişte ziduri în drumul meu spre mine şi spre ceilalţi. Arta adevărată trebuie s-aducă mărturie. Ce grea pedeapsă ar fi să scrii o viaţă întreagă şi să cunoşti abia atunci că n-ai spus mai nimic din adevărul tău. Căci lectorul modern a detectat demult că numai prin sinceritate se poate creatorul apropia de el. Eu scriu, deci, pentru a mă-ndepărta de lucrurile indiferente, pentru a fi mai pur în faţa mea şi a semenilor mei. Scriu pentru că nu pot altfel. Şi-mi cer scuze dacă citez un vers al meu: „Cîntecul meu e dezgroparea mea"

PAUL SCHUSTER:

TRANSFORMAREA CONŞTIINŢEI

Înainte de a răspunde, ţin să precizez că întrebările puse nu sînt *întrebări de examen*, ci *întrebări de investigaţie*. La examene, fiecare „întrebat" (student, de exemplu) primeşte *altă* întrebare, răspunsul la fiecare întrebare fiind dinainte stabilit şi cunoscut de „întrebători" (comisia de examinare), iar în funcţie de concordanţă sau discordanţă între *răspuns dat* de cel „întrebat" şi de *răspuns aşteptat* de către cei ce-l întreabă, se dau notele, treci sau pici la examen. Dimpotrivă, la o investigaţie, la o anchetă, o anumită întrebare, (sau anumite întrebări) la care nu există încă răspunsuri dinainte cunoscute, dinainte fixate, este pusă tuturor „întrebaţilor", întrebătorii aşteptîndu-se din capul locului la răspunsuri diferite, admiţîndu-le că atare, fără aplicarea unor criterii de notaţie, ci în vederea unei discuţii, (chiar a unei polemici) temeinice, cu largă participare, în spiritul vechiului principiu roman „discutia mater est omnium studiorum".

Deci, încă o dată, întrebările: pentru ce scriu eu, pentru cine scriu eu, Paul Schuster (şi nu: pentru cine sau pentru ce scriu scriitorii, în general)?

Dacă un inginer, de exemplu, întrebat fiind de planurile şi intenţiile sale, ar răspunde: eu vreau să construiesc un sputnic, atunci ar rîde de el toţi copiii, ştiindu-se prea bine, că un sputnic este întotdeauna rezultatul unei colaborări bine organizate a unei armate întregi de specialişti, fiecare dintre ei avînd sarcina sa bine precizată. În schimb vom lua în serios pe acel inginer, care ne va răspunde: eu vreau să găsesc un aliaj mai bun pentru cutare sau cutare dispozitiv fără de care sputnicul nostru nu poate fi lansat, sau: lucrez la îmbunătăţirea aparaturii pentru experimentarea unor combustibile noi.

Alt exemplu: Să presupunem că m-aş deplasa într-o fabrică de chibrituri în vederea documentării pentru un roman industrial, şi că organizaţia de bază mi-ar recomanda, la cererea mea, zece dintre cei mai buni muncitori, printre care să-mi pot alege prototipii (exemplul este desigur foarte simplist, chiar primitiv, nici un scriitor serios n-ar proceda astfel — or, pentru demonstraţia mea, exemplul este totuşi util); să zicem, mai departe, că aş pune fiecăruia dintre aceşti zece recomandaţi, întrebarea: D-ta, tovarăşe, ce vrei? (Repet, este vorba de muncitori cu o conştiinţă civică ridicată, deci nu de simpli consumatori care mi-ar răspunde: vreau un televizor, o locuinţă mai bună, un Fiat). Nouă dintre ci poate, mi-ar răspunde: Vreau pace, vreau socialism. Răspunsul, desigur, este bun, dar oricît de sincer ar fi, rămîne, pentru scriitorul venit să se documenteze, totuşi nesatisfăcător. Nu fiindcă ar suna şablon, ci fiindcă este prea general. Dar al zecelea, poate, mi-ar răspunde: Eu vreau să fac chibrituri mai bune — să nu se mai rupă beţişorul, să ardă ca lumea, dar fără să le sară măciulia! Evident că acesta va fi omul meu. El face mai mult pentru progres decît ceilalţi nouă, căci răspunsul său, foarte concret, conţine nu numai constatarea, că beţele de chibrit nu-s încă destul de bune, ci şi o nouă întrebare: De ce oare nu-s bune? Cine, sau ce este de vină? Cum procedăm, ca să le îmbunătăţim? Depănînd firul de la acest capăt, poţi să ajungi foarte uşor la o reţea uriaşă de relaţii personale, sociale, istorice şi politice — şi iată, te-ai documentat!

Sputnicul, la care doresc să colaborez (şi la care colaborează mii de scriitori de mii de ani, conştient sau inconştient, voluntar sau involuntar) se numeşte TRANSFORMAREA CONŞTIINŢEI. Formula, din păcate, sună şi ea puţin a şablon învechit; a fost într-adevăr compromisă printr-o tratare iresponsabilă şi simplistă a problemei. Nu ajunge să tot strigi: să transformăm, să transformăm! Trebuie să şi faci ceva! Cel ce nu confundă morala cu eteologia *) ştie că, în decursul istoriei, conştiinţa omenirii s-a transformat realmente. Întrebarea este, dacă scriitorii pot contribui la această transformare sau nu — eu personal, cred că da (necondamnînd, ci înţelegînd şi pesimiştii, de părere opusă). Atît despre sputnic.

Iar acum despre detaliul de „construcţie" a noii conştiinţe, la care caut să colaborez eu personal (despre „chibritul" meu, deci):

Lupta pentru existenţă, războiul acela mărunt, cotidian, de la care nimeni nu poate trage chiulul, nu ne pune în faţa acelor alternative radicale ca războiul cel mare (cel sîngeros, depăşind libertatea şi puterea omului de rînd de a lua decizii personale după alegere personală), dar ne confruntă cu sute şi sute de situaţii în care oricine poate constata foarte uşor, care soluţie anume ar fi cea dreaptă şi care cea strîmbă. Dar cu toate acestea, de cîte ori nu alegem totuşi pe cea strîmbă! Această lupta mărunţă, între căsnicie şi prietenie, între locuinţă şi stradă, între şefi şi subalterni, între micile dorinţi şi micile comodităţi, între teamă şi nerăbdare, generează prea uşor cîteodată ispita de a lipi pe flecare slăbiciune, pe fiecare ticăloşie eticheta unei virtuţi. Astfel, laşitatea se recomandă drept spirit de răspundere, zgîrcenia drept chibzuinţă, indiferenţa drept modestie, oportunismul drept loialitate, ipocrizia drept amabilitate, minciuna drept circumspecţie, apucăturile tiranice drept spirit de dreptate etc. etc., iar adunînd toate acestea sinonimizări, ajungem la ecuaţia *înfrîngere=victorie!* Or, toţi aceşti victorioşi — indiferent de număr (indiferent de sex, vîrstă, stare socială, naţionalitate sau religie!) — au murit de mult spiritualiceşte şi sufleteşte. Ei lucrează numai pentru salariu (televizor, frigider, maşină) — în rest îşi aşteaptă, după moartea spirituală, şi cea fizică. Sînt ferm convins că nu se poate construi socialismul sau comunismul cu asemenea „morţi".

Este, de altfel, vorba de un deces lent şi îndelungat — ispita sinonimizării şi a etichetării începe de timpuriu, favorizată de multe circumstanţe şi condiţii. Întîi şi întîi în familie: „Vezi, cine sună, dacă-i tanti cutare, atunci să-i spui că nu sîntem acasă!" sau: „Să nu te mai prind jucîndu-te cu x sau y, cu zdrenţuroşii ăştia!" sau: „Dacă nu te astîmperi, chem pe nenea doctorul să te înţepe!" — deci: minciună, prejudecată socială, şantaj. Şi să nu uităm că toţi copiii au un puternic instinct de imitaţie (fapt demonstrat de mult de ştiinţele pedagogice). După binefacerile familiei urmează cele ale şcolii: Universul unitar al copilului mic este compartimentat în materii (n-avem încotro!), se dau note bune sau proaste, se generează complexe de inferioritate şi aere de superioritate, unul e protejat, altuia i se poartă pică. Desigur, familia este sfîntă, este celula de bază a societăţii — dar de aici încă nu rezultă în mod logic că trebuie să fii un om ideal pentru simplul motiv că eşti tată de familie. Şcoala, desigur, este sfîntă şi ea (ne lărgeşte orizontul, ne înzestrează cu cunoştinţe valoroase) — dar de aici încă nu rezultă în mod logic că trebuie să fii un om util şi valoros pentru simplul motiv că eşti învăţător! Nu ştiu cum *trebuie* să fie un bun părinte, un bun dascăl (şi mă feresc să propun reţete) — dar cred că ştiu cum *nu trebuie* să fie. Întîi şi întîi să nu lipească etichetele de care vorbeam mai sus.

Poetul Wolf Biermann din Berlin (strălucit compozitor şi cîntăreţ de songuri), întrebîndu-l o dată de ce citează nominal atît de des nişte persoane sau personalităţi existente („nu crezi că se îngreunează înţelegerea acestor poezii, dat fiind că nu tot publicul ştie cine anume este cel apostrofat?"), mi-a răspuns: „Dacă poezia ca atare este reuşită, atunci poate să ridice la nemurire pe cel apostrofat, la fel cum o gîză, o viespe, un păianjen poate fi conservat peste milenii într-un strop de chihlimbar". De aici reiese limpede una din cele mai vechi şi mai grave funcţiuni ale literaturii: funcţia ei de tribunal suprem, în opoziţie cu jurisdicţia şi teologia. Sînt multe cazuri în istoria literaturii în care un poet a fost condamnat pentru că a compromis pe unul sau pe altul dintre contemporanii săi mai de vază. Dar cum rămîne cu sentinţele judecătorilor, dacă poetul dobîndeşte nemurirea? Posteritatea nu va întreba dacă judecătorul a avut dreptate. În picioare rămîne — ireocabilă! — sentinţa poetului. Episcopul Thibault d'Aussigny a cîştigat toate procesele împotriva lui François Villon — dar după ce episcopul, judecătorul, poetul au murit, totuşi cuvîntul poetului a rămas viu. Şi atîta timp cît rămîne viu, atîta timp şi episcopul d'Aussigny va rămîne un monstru. Dante, în timpul vieţii sale, a fost mai slab decît principele Ugolino. Dar după moartea lor, poetul a devenit mai tare: nici o sentinţă nu-l poate scoate pe Ugolino din „Infernul" în care l-a băgat Dante. Fireşte, nu este vorba numai de mari acuzatori, ci şi de mari apărători: Victor Hugo îi ia apărarea lui Jean Valjean, Goethe o apără pe Gretchen, împotriva tuturor normelor „morale" în vigoare, reuşind să silească publicul de a judeca împotriva propriilor sale prejudecăţi, de a ierta acolo unde codurile nu iartă!

Toate acestea nu înseamnă că scriu pentru nemurire (cu toate că n-aş acorda nici o şansă, nici-un credit acelui poet sau scriitor, vîrstnic sau tînăr, care n-ar rîvni, în cele mai tainice resorturi lăuntrice, la ea — această aspiraţie nu este numai dreptul, ea este chiar datoria poetului; numai că şi nemurirea este un sputnic, pe care nu-l poţi realiza niciodată, dacă nu-ţi cunoşti, mai întîi, bătul de chibrit. Brecht spune: *Adevărul este concretul*) Nu trebuie neapărat să ajung unul dintre marii acuzatori sau apărători, ca cei citaţi de mine, dar sper că pot deveni un martor util pentru ei — şi mă încadrez, cu această aspiraţie, cu toată firea şi gîndirea mea în acea filozofie, care nu vrea doar să interpreteze lumea, ci care vrea s-o schimbe: în *filozofia marxistă*. Un amendament necesar: Nu cred că scrisul poate să schimbe lumea, dar cred că poate să atragă atenţia asupra ceea ce poate şi trebuie schimbat, propunînd în cele mai fericite cazuri chiar şi modalităţi de soluţionare.

Vreau PACE. Dar pace fără socialism nu se poate. Prin urmare vreau SOCIALISM. Dar socialism fără democraţie nu se poate. Prin urmare vreau DEMOCRAŢIE. Dar democraţie fără cultură nu se poate. Prin urmare vreau CULTURĂ! Pacea, socialismul, democraţia, nu le pot face *eu* — aici se cer eforturile omenirii întregi! —, dar la cultură cred că pot contribui, în mod concret, cu o mică părticică. *De aceea scriu.* (Iar dacă cumva consideraţiunile mele sînt prea la mintea cocoşului, atunci se cere o completare la răspunsul meu: Scriu pentru ca tot ce-i la mintea cocoşului, să ajungă şi la mintea omului).

Cît despre literatura onirică, a absurdului, neangajată, experimentală: ea nu este genul meu, nu se potriveşte cu gusturile, cu aspiraţiile mele. Totuşi trebuie respectaţi şi „caii verzi"! Pentru cel care-i călăreşte, ei sînt o realitate de multe ori mai reală decît lumea obiectivă. Să nu uităm că în literatura universală avem o sumedenie de admirabili călăreţi de cai verzi (Poe, Gogol, Hoffmann, Urmuz ş.a.). Să nu lipsească de la hipodrom — cum nu trebuie să lipsească nici caii de tracţiune din drumurile ce leagă aşezările omeneşti. Să-i lăsăm deci lui Pegas această dublă funcţiune! Şi caii verzi fac parte din cultura universală! La urma urmelor: pentru ce zmîngălesc copiii pereţii, de ce desenează omuleţi, flori, ornamente abstracte (!) dacă se plictisesc la o lecţie? Sau noi, cei adulţi, de ce procedăm la fel ca copiii mici, la şedinţe plictisitoare?

A doua întrebare — *pentru cine scriu?* — este *relativ* simplă. Dar înainte de răspuns, din motive de echitate, cer de la redacţie dreptul la o contraintrebare: De ce nu i se pun mai des şi marelui public întrebări asemănătoare: *Pentru ce citeşti? Pe cine citeşti?* După răspunsurile primite am putea să stabilim o mulţime de categorii de cititori! Or, la fel cum ei au libertatea să cumpere, fiecare, din librării ce le place lor, la fel şi mie trebuie să-mi fie îngăduit să scriu pentru una sau cealaltă dintre aceste categorii. N-a fost scriitor pe lume care să fi scris pentru toate categoriile de cititori! Scriu prin urmare pentru cei ce mă citesc. În primul rînd pentru acea „învăţămînteală prietenoasă" despre care vorbeşte Goethe în „Închinăciunea" la „Faust", adică pentru cei ce mi-s dragi, pentru prietenii. De multe ori scriu cu gîndul la unul dintre cei ce mi-au murit regretînd că nu le mai pot citi, cu glas tare, ultimele pagini. Dar scriu şi pentru acei colegi, care mă bucură prin scrisul lor, pentru Soresecu, pentru D. R. Popescu — de cîtva timp încoace, de vreo săptămînă, de exemplu, scriu şi pentru Ana Blandiana, fiindcă am fost profund impresionat, chiar fericit, citindu-i însemnarea de „Antijurnal" din penultimul număr al „Contemporanului" (26 iulie) ale cărei observaţii constituie cea mai frumoasă, cea mai nobilă „declaraţie de presă" semnată de un coleg, pe care am citit-o vreodată.

În cea mai concentrată formulare, aş zice: Scriu, „cu puterile neajutate, nici de taurul, nici de leul, nici de vulturul" — pentru fiul meu — împotriva bombei atomice.

P.S. Ca să revin la concret: Acest articol l-am scris pentru cititorii „Scînteii tineretului". Dar şi pentru redactorii ei.

*) *Ramură a ştiinţelor biologice, ocupîndu-se cu cercetarea instinctelor animalice.*

„DREPTUL" DE A RISCA...

(Urmare din pag. I)

rii. În facultate, ieşiţi de sub tutela meditatorului aceşti tineri nu au mai putut ţine pasul cu colegii de an. Acum s-a văzut clar că au ludt-o pe alt drum decît cel care era al lor.

An de an iau loc în amfiteatrele universitare numeroşi tineri capabili, cu sete de învăţătură, cu dragoste faţă de profesia aleasă, dovedind pasiunea investigaţiei ştiinţifice, a căutărilor creatoare. În liceu, sub îndrumarea unor talentaţi profesori ei au desfăşurat o activitate meritorie în cercurile pe materii; ajunşi în universitate găsesc repede drumul cel mai scurt către activitatea ştiinţifică, spre munca de creaţie. Mulţi devin colaboratori (mai exact ucenici) ai unor catedre, ai unor eminenţi savanţi — alături de care lucrează în laborator, cu care se întîlnesc în cadrul extrauniversitar, în aprinse discuţii ştiinţifice. În aceleaşi amfiteatre iau însă loc şi unii tineri care şi-au greşit drumul. Ei sînt întotdeauna recrutaţi dintre acei candidaţi care se prezintă „la risc". Pornind de la premisa că diploma universitară îl innobilează pe om, că posesorul ei se bucură de o înaltă consideraţie în societate — aceştia îşi doresc cu orice preţ o diplomă universitară. De multe ori nu are importanţă în care anume specialitate vor obţine această diplomă. Un fapt edificator: în vara aceasta — nefiind promoţie de absolvenţi ai liceelor — la concursul de admitere s-au prezentat numai tineri respinşi în urmă cu un an. O anchetă întreprinsă de noi printre candidaţii la concursul de admitere în facultăţile de Biologie şi Limbă şi literatură română ne-a permis constatarea că mai bine de 50 la sută dintre aceştia încercaseră în anii trecuţi la alte facultăţi. Nici vorbă de o pasiune constantă faţă de o facultate, faţă de o profesie. Facultatea de filozofie şi Facultatea de drept sînt situate în aceeaşi clădire. În ultima zi de înscrieri era un nemaipomenit „dute-vino" între cele două secretariate: dosarele se mutau de la o facultate la alta în funcţie de raportul dintre numărul locurilor şi al candidaţilor sau în funcţie de listele — afişate în acea zi — care anunţau posturile la care urmau să fie repartizaţi absolvenţii. Desigur, cei mai mulţi dintre aceşti candidaţi de profesie nu vor fi niciodată studenţi. Pe unii însă îi favorizează „norocul". Nu e o exagerare. Actualul mod de desfăşurare a concursului de admitere dă posibilitate întîmplării să-şi joace rolul în hotărîrea soartei unor examene şi a unor examinaţi. De pildă, la Filologie candidaţii care s-au prezentat la concursul de admitere anul trecut au avut de scris în teză despre „Şcoala ardeleană". Tratarea subiectului permitea aprecieri asupra cunoştinţelor de istorie literară — nu şi asupra capacităţii de judecată, de analiză literară. Anul acesta subiectul „Poezia lui Nicolae Labiş, impunea, dimpotrivă, doar o apreciere asupra posibilităţii de a judeca şi analiza opera unui autor. Am spune că, în general, actualul mod de desfăşurare a concursului de admitere în facultate — cu sistemul de examinare orală pe bază de bilete care cuprind două subiecte restrînse, cu lucrările scrise care nu impun întotdeauna tratarea unor subiecte de sinteză — dă posibilitate întîmplării „să-şi facă jocul". Studentul trebuie să fie un tînăr cu o mare elasticitate intelectuală, avînd puterea de a urmări cu tenacitate studii grele, şi un interes şi o sete pentru a învăţa şi a se perfecţiona. Sîntem de părere că aşa cum se desfăşoară în prezent — concursul de admitere în facultate nu are posibilitatea, în toate cazurile, să descopere aceste trăsături.

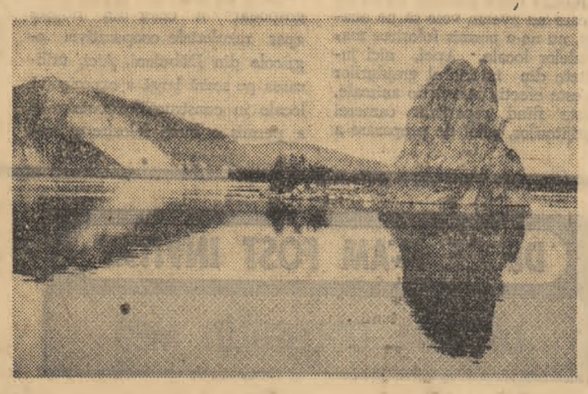

Reflexe

TELEVIZIUNE

10,00 — Festivalul Mondial al Tineretului şi Studenţilor de la Sofia.
12,00 — Telecronica economică (reluare).
17,30 — T.V. pentru elevi. Consultaţii la fizică (bacalaureat).
18,00 — T.V. pentru specialişti. Ciclul „Medicină". Ictusul celebral.
18,30 — Curs de limba rusă (reluarea lecţiei a 3-a).
19,00 — Studioul pionierilor. „Timp record". Finala Campionatelor republicane de copii la înot.
19,30 — Telejurnalul de seară.
20,00 — Film serial „Vikingii".
20,26 — Întrebări la care s-a răspuns... întrebări la care nu s-a răspuns încă. Emisiune de ştiinţă.
21,00 — Film artistic „Cum se reuşeşte în dragoste", producţie a studiourilor franceze.
22,30 — Rezumat filmat de la Festivalul tineretului de la Sofia.
22,50 — Vacanţă pe portativ.
23,20 — Telejurnalul de noapte.

CINEMATOGRAFE

VIVA MARIA
Rulează la Patria (orele 11,30; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15).

PIRAMIDA ZEULUI SOARE
Rulează la Buzeşti (orele 14; 16,30; 18; 21,15); Excelsior (orele 8,30; 10,30; 12,45; 15,15; 17,45; 20,15); Modern (orele 9,30; 11,15; 14; 16,30; 19; 21,15); Feroviar (orele 9,30; 16,15; în continuare 18,45; 21,15).

ŞAPTE OAMENI DE AUR
Rulează la Republica (orele 8,15; 10,15; 12,30; 14,45; 17,00; 19,15; 21,30); Festival (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21); Circul de stat (orele 10; 13; 15,30; 18; 20,30)

MOŞTENIREA LUI ACHILE
Rulează la Luceafărul (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,45).

JUDECATA
Rulează la Capitol (orele 9,30; 11,45; 14,15; 16,30; 19).

DUELUL LUNG
Bucegi (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21). Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30); Mioriţa (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45); Melodia (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

NEBUNUL DIN LABORATORUL NR 4
Rulează la Victoria (orele 8,45; 11,; 13,15; 15,45; 18,15; 20,45).

MEŞTEACĂNUL
Rulează la Central (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21).

POVEŞTIRI DESPRE REVOLUŢIE
Rulează la Lumina (orele 9—16 în continuare, 18,30; 20,45).

STUDIU DESPRE FEMEI
Rulează la Doina (orele 9 şi 10 program pentru copii); 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45 în continuare); Flacăra (orele 15,30; 18; 20,30).

OBSESIA
Rulează la Union (orele 15,30; 20,30 ora 18 desene animate).

MONDO CANE
Rulează la Timpuri noi (orele 9—20 în continuare).

AVENTURIERII
Rulează la Grivţa (orele 9,15; 12,15; 15,15; 18; 20,45); Tomis (orele 9—15 în continuare 17,15; 19,30); Flamura (orele 8,45; 11; 15,30; 18; 20,30).

EL DORADO
Rulează la Buzeşti (orele 15,30; 18).

RĂZBUNAREA HAIDUCILOR
Rulează la Înfrăţirea între popoare (orele 10; 13,30; 17,45; 20).

ÎNIMĂ NEBUNĂ, NEBUNĂ DE LEGAT...
Rulează la Dacia (orele 8,30; 16,30; în continuare 18,45; 21).

UN DOLAR GAURIT
Rulează la Unirea (orele 10; 15,30; 18); Rahova (orele 15,30; 18).

ALEGERE DE ASASINI
Rulează la Lira (orele 15,30; 18); Volga (orele 9; 11; 13; 15; 16,15; 20,30); Arta (orele 9,30—15,30 în continuare; 17,45; 20,30).

PRIN KURDISTANUL SĂLBATIC
Rulează la Drumul Sării (orele 15; 17,30; 20); Duminică matineu ora 11.

Ceasuri de prînz, fierbinți, sub soarele galben al cîmpiei. Șerpuind umilă în vecinătatea autostrăzii București — Pitești care coboară sau se înalță între ștachetele constructorilor, șoseaua veche face efortul să progreseze ocolind, uneori cu destulă greutate, grămezile de pămînt răscolit și mormanele de pietriș. Pe zarea verde sinilie se deslușesc, la un moment dat, uniformele brigadierilor: bluze și pantaloni de salopetă, pete albastre deasupra cărora plutesc lopeți într-o ușoară legănare. Lîngă betoniere, în praful stîrnit de roțile camioanelor în trecere, printre movilele de nisip despărțite cu ciurul de corpurile străine, alte uniforme asemănătoare celor dintîi. Pe buza unei culmi crește steagul echipei cu cele mai bune rezultate în muncă. Lucrul se desfășoară în liniște, nimic nu tulbură echilibrul mișcării băieților.

Totuși, ziua aceasta, oricît ar părea nediferențiată față de celelalte zile dinaintea ei arată altfel, are întrînsa ceva deosebit. E ultima. Se încheie mai devreme și, pentru prima oară, steagul taberei va coborî înainte de căderea întunericului, înaintea careului de seară. Vor fi și cîteva ceremonii în afara obiceiului. De pildă, suita de caricaturi „Una pe zi la Ciorogîrla" va fi luată de la gazeta de perete a șantierului iar „Jurnalul" va fi transmis Comitetului U.T.C. al sectorului VI. „Jurnalul" taberei, al șantierului întreg va face, de la prima la ultima sa filă, dovada felului în care au înțeles brigadierii Liceului nr. 36 și ai Școlii profesionale a Uzinelor „Vulcan" să-și facă datoria patriotică, va fi mărturia contribuției pe care și-au adus-o la construcția primei autostrăzi românești. Amănuntele, neînsemnate la prima vedere, vor exprima, însumate, dragostea și respectul lor pentru muncă, spiritul participării conștiente la ampla operă de construcție națională. Privite în felul acesta, cu atenție, întîmplările de viață de pe șantier vor păstra sentimentul dăruirii sincere, al patriotismului unui mănunchi de brigadieri. Tinerii despre care este vorba formează însă a treia serie venită pe șantier. Mănunchiul are, așadar, dimensiuni vaste și măsura acestor dimensiuni e dată de conștiința tradiției muncii voluntar-patriotice, a preluării ștafetei de la o generație la alta, a perenității unei acțiuni ale cărei izvoare alimentează de 20 de ani energiile tineretului.

Cititorul s-ar putea aștepta să-i înfățișăm cele două săptămîni petrecute de brigadierii seriei a treia pe șantierul autostrăzii București—Pitești printr-un reportaj. Așa ar fi, poate, firesc. Ni s-a părut însă tot atît de firesc să dăm astăzi cuvîntul participanților înșiși la acțiune, publicînd rînduri din „jurnalele" ținute pe șantier de cîțiva brigadieri.

Ceea ce ne-a reținut atenția în cuprinsul acestor indiscutabile mărturii sincere a fost diversitatea punctelor de vedere, toate adevărate, sub care a fost înțeleasă virtutea unică a muncii. Spre edificare cităm:

„Și, iată, s-a întîmplat!"

S-a petrecut ceva cu mine. Parcă m-aș fi născut a doua oară. Și nu e vorba numai despre mine ci despre noi toți. Cele două săptămîni de muncă ne-au dat simțămîntul responsabilității. Aveam de îndeplinit niște sarcini precise, aveam *obligațiile noastre de serviciu*, cum s-ar spune. Nu ni le-am respectat din constrîngere ci pornind de la înțelegerea utilității sociale a acțiunilor noastre. N-aș fi crezut la început, că vom fi în stare să întîrziem la masă numai ca să rămînem un ceas sau două mai mult pe șantier să ne facem norma de lucru pentru ziua respectivă. Dar iată, s-a întîmplat. Cînd ne-a prins odată ploaia ne-a păsat foarte puțin de ea. Am rămas fiecare la locul lui și pînă n-am isprăvit de „ciuruit" nisipul n-am plecat să ne adăpostim. Puțin cîte puțin am ajuns chiar să ne organizăm singuri în zonele de lucru, să modificăm normele care ni se dădeau (dublîndu-le) în funcție de posibilitățile reale pe care simțeam că le avem și de nevoile șantierului. Pînă și poziția sitelor față de movilele de nisip și de pietriș am modificat-o astfel încît să înlesnim accesul camioanelor la rampele de încărcare-descărcare. Am fi putut folosi stratageme ieftine cu ajutorul cărora să înșelăm ochiul normatorilor, dar tocmai convingerea că sîntem răspunzători de ceea ce facem ne-a determinat să renunțăm la ele semnîndu-ne, cu mîna noastră, certificatul despărțirii de copilărie.

brigadier DAN UZURU
clasa a XII-a, Liceul nr. 36

„I-am simțit alături și pe cei de acasă"

S-a întîmplat de cîteva ori să primim vizite. Colegilor noștri de la liceu le-au venit părinții. Unii erau curioși să-și vadă băieții în noua lor ipostază de brigadieri. Altora le-am surprins fețele îngrijorate. Obiceiul lor de a-și scuti copiii de orice efort le-a creat multe neliniști mai ales că am auzit cum despre șantier au circulat tot felul de zvonuri: că am fi supuși la un regim peste puterile noastre și așa mai departe. Ei nu ținuseră seama însă de realitate și realitatea aceea era tocmai spiritul de echipă. Cînd au ajuns aici s-au convins de adevăr. Au fost și părinți cu altfel de concepții. Mama lui Biltz a fost nemulțumită tocmai de faptul că el făcea prea puțin pentru echipa lui. Ceea ce ne-a susținut în tot acest timp fără să ne sperie deloc, dîndu-ne convingerea că acționăm într-o direcție comună și puterea să acționăm în direcția aceea a fost, orice s-ar spune, tocmai munca. Nimic mai ușor de înțeles.

brigadier VALENTIN DOBRESCU
anul III, Școala profesională a Uzinelor „Vulcan"

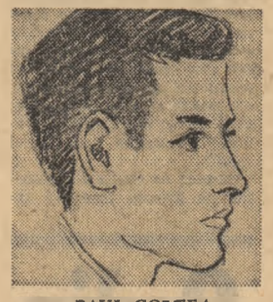
PAUL COLȚEA

SILVIU BADEA

CRISTIAN ȘTEFĂNESCU

ION PĂSOI

GHEORGHE STOIAN

GABRIEL ILIESCU

FLOREA RADU
comandantul brigăzii

Desenele aparțin profesorului CONSTANTIN OTTESCU, un brigadier mai vîrstnic care a ținut și în acest fel să ofere un exemplu elevilor săi

ȘASE brigadieri de pe șantierul autostrăzii București–Pitești ne scriu:

CE AM ÎNVĂȚAT LA ȘCOALA MUNCII

„Carnetele de brigadier", certificat simbolic al maturității

Fotografiile: O. PLECAN

„Acum știu precis după ce criterii să apreciez un om"

Nu mi-aș fi închipuit-o în ruptul capului. Toate ca toate dar una ca asta nu. Cînd a apărut „Chemarea" și Nicu a spus că vrea să meargă cu noi am sperat că pînă la urmă o să se răzgîndească. Aveam și de ce să-i regret hotărîrea, sau cel puțin așa credeam. Toată clasa știe ce mutre e în stare să facă și cu cîtă seninătate strică el buna dispoziție a celorlalți. Taciturn, supărăcios, nu puteai face o glumă cu el și pentru fiecare farsă din timpul orei, nevinovată în felul ei fiindcă ce e așa scandalos într-o bucată de cretă care zboară și te lovește peste nas exact cînd profesoara scrie nu știu ce pe tablă, te pune la punct într-o manieră de spadasin revoltat. Unde mai pui că face și box. „S-a dus veselia noastră pe apa sîmbetei, cu încuiatul ăsta" mi-am spus cînd l-am văzut pe scara autobuzului. Jos nu-l puteam da, nu, era dreptul lui să vină. Mă consolam, și asta nu se întîmpla numai cu mine, la gîndul că Valeriu, unul din cei mai veseli băieți, și-a adus cu el ghitara. Oricum, era ceva.

Și, cînd colo, lucrurile s-au întîmplat exact pe dos. Pe șantier parcă i-aș fi văzut pe amîndoi pentru prima oară. Nicu, într-una surîzător, generos, gata să pună umărul unde era mai greu, tartorul farselor cu pasta de dinți și crema de ghete, alături de noi, plin de idei, o adevărată surpriză. Valeriu a fost în schimb mărul discordiei. Veșnic pus pe scandal, lacom, zgîrcit, meschin, individualist, leneș, ținea foarte mult să i se facă o sumedenie de servicii nemeritate: să cerem supliment pentru el, să-i oferim dulciuri din pachetele noastre, să meargă singur în cabina camionului care ne ducea la lucru în timp ce noi urcam cu toții în spate; să nu se atingă nimeni de ghitară fiindcă era a lui, și numai a lui, ce dacă nu știa să cînte bine, să joace în echipa de fotbal, ce dacă lufturile lui ar fi făcut echipa să piardă etc., etc. cîte una pentru fiecare ceas. Valeriu socotea că ne face o favoare prin simpla lui prezență, ceea ce îl scutea de orice altă obligație față de noi. Nicu, dimpotrivă, ne dovedea că înțelege să-și adauge cinstit efortul și priceperea lui la acelea ale întregii noastre echipe.

Oricîtă rușine mi-ar fi că n-am înțeles de la început adevărul, știu acum mai bine decît înainte, că vorbele nu fac două parale și că înainte de a judeca un om trebuie să-l simți muncind alături de tine. Abia atunci poți fi sigur că judeci drept.

brigadier LIVIU DUINEA
clasa a XII-a, Liceul nr. 36

ADRIAN CRĂCIUNESCU

BORIS GAIVORONSKI

EUGEN ȘERBAN

„Dacă-i vorba de calcule, eu nu mă simt decît în cîștig"

M-am întors ieri de pe șantier și ai mei m-au întrebat cum mă simt. Dar au făcut-o foarte serios, am fost atent la treaba asta așa că le-am răspuns fără să mă supăr: „Cum să mă simt? Bine".

Cu băieții a fost însă altfel. M-am întîlnit cu cîțiva dintre ei și la început i-a umflat rîsul. N-a fost chip să schimbăm două vorbe. Printre hohotele lor, nu tocmai firești, deslușeam vorbe dezlînate: „Uite a venit și ăsta, mincătorul de nisip, vai de bătăturile lui" sau cam așa ceva. Cînd s-au liniștit i-am întrebat ce au făcut ei în ultimele două săptămîni. Mi-au turnat tot felul de chestii lăudăroase. Ascultîndu-i mi-am dat seama că n-am pierdut nimic. Șrandul, de pildă, e tot acolo, la aceeași adresă. Am încercat, în schimb, să le explic ceea ce socot eu că este marea mea descoperire.

Cred, le-am spus, că fiecare din noi sîntem înzestrați cu mai multă sau mai puțină voință. Dacă n-am avea deloc n-am izbuti să ne urcăm nici în tramvai. Viața te pune, însă, în situații mult mai dificile și ca să le învingi trebuie să fii mai puternic decît ele, să ai adică mai multă voință. Puterea aceasta a voinței o capeți treptat, trecînd peste obstacole din ce în ce mai mari. Mi-am dat seama de lucrul ăsta pe șantier. Cum? Foarte simplu. În prima zi mi-a fost greu, nu eram prea obișnuit cu efortul fizic. Imboldul inițial a fost să las totul baltă și să plec. De fapt, ceea ce trebuia să-mi subordonez nu era greutatea muncii. Era propria mea slăbiciune care mă făcea să doresc renunțarea. N-a fost, deci, o confruntare între forța mea fizică și norma zilnică ci între tendința de a abandona în fața dificultății și ambiția de a-mi dovedi, mie însumi, că pot învinge. Lupta esențială a fost cu mine însumi, nu cu lopata. Cînd am înțeles-o restul mi-a devenit ușor. Mi-am amintit atunci toate împrejurările anterioare, toate ocolurile pe care le-am făcut menajîndu-mi comoditatea. Astăzi sînt convins că niciunul din vechile procedee nu mă vor mai atinge.

I-am întrebat pe prietenii mei ce părere au despre asta. Le pierise rîsul. Mă priveau în tăcere. De data asta am rîs eu. După două săptămîni îi găsisem netransformați în vreun fel. Eu eram acela care făcusem un pas înainte.

brigadier
PAUL COLȚEA
clasa a XII-a, Liceul nr. 26

„230 de metri și steagul a devenit al nostru"

Sincer să fiu, n-am sperat să facem o figură atît de bună. Grupa noastră era alcătuită din băieți veniți de la patru clase, trei a X-a și a noastră, a XI-a. Noi eram zece și ei cincisprezece. N-ar fi fost cine știe ce dar se formaseră cîteva grupuri mărunte după prietenii și colegialități și am avut impresia că vreme de două săptămîni o să tragem de sacul cu mălai ca broasca, racul și știuca. Pînă la urmă am luat de șase ori steagul și pe deasupra Diploma comitetului municipal U.T.C. pentru cea mai bună echipă de pe șantier, dar n-a fost nici o minune la mijloc. S-a produs, pur și simplu, o sincronizare a dorințelor și energiilor noastre și ceea ce n-ar fi fost posibil în alte împrejurări, munca ne-a dovedit că este posibil, apropiindu-ne pe unii de alții. În focul bătăliei uitasem criteriile solidarității mărunte de bancă sau de cartier.

Care trebuia să fie de la început logica unității noastre, am înțeles-o abia în a patra zi. Nu luasem niciodată pînă atunci steagul. Timp de două zile îl păstrase grupa întîia. Marți ne-am adunat cu toții pentru primul bilanț. Morala fabulei:

„Broasca tot pe loo sărea
Racul înapoi se da"
etc. etc.

Lucram la terasări, operație deloc simplă, totuși ne-am făgăduit unii altora ca, măcar odată, să ne încercăm serios puterile. Rezultatul: 230 metri liniari într-o zi și vineri steagul era al nostru. A fost o explozie. Ne-am adunat din nou să chibzuim cum să-l păstrăm. Eram atît de mulțumiți încît am început să propunem soluții certîndu-ne, dîndu-ne seama că, de fapt, nu mai eram băieții din patru clase, ci membrii unei singure echipe, animați de o singură dorință, realizabilă printr-un singur mijloc — să muncim cu conștiinciozitate. Acum nu ne mai interesa atîta ce vor spune ceilalți despre munca noastră ci voiam ca noi între noi să ne putem prețui în funcție de mijlocul acela, munca, în stare să sublinieze dintr-odată, prin atribuirea steagului, meritele tuturor.

Pare foarte simplu și cred că așa și este.

brigadier GABRIEL ILIESCU
clasa a XI-a, Liceul nr. 36

Două momente ale aceleeași „bătălii"

„N-ați avut dreptate. Munca se împacă foarte bine cu muzica"

Primul lucru pe care l-am făcut cînd am ajuns acasă: m-am așezat la pian. Îmi bătea inima și, trebuie să recunosc, aveam ceva emoții. Băieții. din liceul nostru nu s-au înscris să meargă pe vreun șantier național al tineretului, n-au vrut să riște, așa încît, se pare, am fost singurul care s-a încumetat. Însă degetele mă ascultă tot atît de bine ca și înainte. Nu mi s-a întîmplat nimic neplăcut, dimpotrivă.

De fapt, mi-a fost necaz. Am citit că se plecă pe șantiere, ba am și văzut băieți de seama mea plecînd. Ce era să fac? Nu m-am putut stăpîni. Îmi doream cîteva confirmări. Prima: că mentalitatea protejării exagerate a interpretului de muzică este o prejudecată. A doua: că discriminarea pe care am auzit că o practică ceilalți față de elevii liceelor de artă este nereală. Le-am avut pe amîndouă. Colegii mei de la Liceul 36 m-au primit ca pe o veche cunoștință, nici eu și nici ei n-am simțit că ne-ar deosebi ceva. Dincolo de toate astea am înțeles însă un lucru pe care înainte abia dacă îl intuiam. Sînt convins că experiența muncii stimulează sensibilitatea artistică. Există o muzicalitate firească a lucrurilor, a uneltelor, a elementelor naturii care face împrejurimile să vibreze, există un ritm ascuns, deși la o privire mai atentă evident, al muncii oamenilor — ritmul tamburului de compresor cînd se rostogolește pe șosea, ritmul asfaltului care se încheagă, al motoarelor, al mîinii care apropie sau îndepărtează obiectele după cum îi sînt sau nu de folos. Într-un fel înțelegi lucrurile privind cu spaimă pentru degetele tale, și într-altfel cînd tu însuți îndeplinești efectiv măsura, cînd faci gestul cu adevărat.

Am cîteva bucăți preferate: Concertul pentru violă de Telemann, Suftele de Bach, Sonatele lui Haydn și aș vrea să le încerc acum. Sînt convins că am cîștigat în profunzime. Ascult altfel sunetul, îl voi face să și vibreze altfel.

brigadier CRISTIAN ȘTEFĂNESCU
clasa a XII-a, Liceul de muzică nr. 2

Publicînd această pagină de însemnări reamintim tinerilor care, acum sau în perioada următoare, lucrează pe șantierele naționale sau pe alte șantiere ale muncii voluntar-patriotice că ziarul nostru a inițiat un concurs de corespondențe — ZILE ȘI NOPȚI PE ȘANTIER — ce le este dedicat în exclusivitate.

Așteptăm deci scrisorile, însemnările, reportajele, povestirile sau versurile voastre inspirate din munca pe șantier, din viața brigăzii și a echipei din care a-ți făcut parte.

Ceasuri de prînz, fierbinți sub soarele galben al cîmpiei. Lucrul se desfășoară în liniște, nimic nu tulbură echilibrul mișcării băieților. Totuși, ziua aceasta, oricît ar părea nediferențiată față de celelalte, arată altfel, are întrînsa ceva deosebit. E ultima. Se încheie mai devreme și pentru prima oară, stegul taberei va coborî înainte de cădere întunericului. Vor fi și cîteva ceremonii în afara obiceiului. „Jurnalul taberei", al șantierului întreg va fi transmis comitetului U.T.C. al sectorului VI. „Jurnalele" personale le vor rămîne însă. Cu faptele și întîmplările zilnice ale fiecăruia, cu recunoașterea în frazele de încheiere a învățămintelor celor mai de preț cu care au reușit să plece de pe șantier brigadierii, de la ceea ce, unul din ei numea, pe bună dreptate, „școala muncii".

Pagină realizată de MIRCEA TACCIU

FOILE DE LA BLAJ

ISTORIA PRESEI

În timp ce în Ţara Românească şi Moldova în deceniul următor apariţiei „Curierului românesc" şi „Albinei" presa luase un avînt din ce în ce mai accentuat, concretizat în numeroase publicaţii de toate genurile, în Transilvania ea a fost silită să se limiteze vreme de zece ani numai la cele două periodice înfiinţate la Braşov în 1838: **„Gazeta de Transilvania"** şi **„Foaia pentre minte, inimă şi literatură"**.

Abia în 1847, după o luptă începută încă din 1839, Transilvania va izbuti să înscrie pe harta sa culturală numele unui alt centru publicist şi a unor noi periodice, menite să dea expresie aspiraţiilor politice ale românilor transilvăneni, progresului lor literar şi ştiinţific.

Acest centru avea să fie studiosul Blaj în care se elaborase doctrina „şcolii ardelene" şi unde fusseră scrise o bună parte din cărţile lui Samuil Micu, George Şincai şi Petru Maior. După dispariţia acestora Blajul cunoscuse zbuciumul şi eforturile lui Timotei Cipariu, Simion Bărnuţiu, Ioan Rusu, George Bariţiu, preocupaţi, pe de o parte, a fructifica marea moştenire a înaintaşilor, iar pe de alta a îmbrăţişa cu noi puteri vechile revendicări sociale şi naţionale ale poporului român.

Din noua generaţie cel care a rămas în mod permanent legat de Blaj şi de tradiţiile sale culturale, a fost învăţatul filolog **Timotei Cipariu**, care la 4 ianuarie 1847, după o aşteptare de opt ani, avea să dea Blajului prima sa publicaţie periodică: **„Organul luminării"**, ziar săptămînal, politic şi literar.

Scopul urmărit de ziarul lui Cipariu, care avea ca principali colaboratori pe profesorii Aron Pumnul şi Iosif I. Maniu, era **„unirea minţilor şi a inimilor româneşti, bunul înţeles între fraţii de un sînge şi o limbă"** „steaua" sa conducătoare fiind „formarea minţii şi a inimii în poporul român". Pentru realizarea scopului stabilit „Organul luminării" îşi propunea să publice „tot ce poate să deştepte interes pentru români: istorie, literatură, limbă, religie, filozofie, morală, economie şi alte asemenea, în dizertaţii, bibliografii, notiţe, idei, biografii, fragmente... în scurt, tot ce ar putea cu un pas cît de mic a ne apropia de scopul ce ne-am fixat".

Deşi anunţa un program atît de bogat şi de variat, „Organul luminării", care a fost primul ziar din Transilvania, tipărit exclusiv cu litere latine, s-a remarcat îndeosebi, datorită lui Cipariu, prin articolele sale culturale şi lingvistice, năzuindu-se să cultive „dulcea limbă românească la care se închinară părinţii noştri ca unui ideal sfînt şi însufleţitor, tezaur ce ne-a rămas de la ei ereditate neînstrăinată şi necomună cu alţii, şi care ca un fir roşu singur e în stare a conduce prin toate labirintele întunecate ale acestui popor antic".

La 12 mai 1848, sub influenţa evenimentelor revoluţionare, „Organul luminării" îşi schimbă numele în **„Organul naţional"**, Cipariu făcînd din ziarul său un monitor al revoluţiei româneşti.

În primul număr al „Organul naţional" s-a publicat reportajul asupra marei adunări politice de pe Cîmpia libertăţii, precum şi procesul verbal al acesteia redactat de Timotei Cipariu în calitate de secretar al adunării.

Concomitent cu „Organul naţional", urmărind popularizarea obiectivelor revoluţiei, Cipariu a înfiinţat şi ziarul **„Învăţătorul poporului"**, care a fost cea dintîi publicaţie cu caracter popular la românii din Transilvania.

Printre colaboratorii noului ziar a figurat şi Vasile Alecsandri care, sub pseudonimul **Un român**, a publicat în paginile „Învăţătorului" poezia **„15 mai 1848"**.

Prin **„Organul luminării"**, **„Organul naţional"** şi **„Învăţătorul poporului"**, presa română din Transilvania a făcut un remarcabil pas înainte în lupta pentru afirmarea limbii româneşti şi a idealurilor politice ale poporului român.

VASILE NETEA
de la Institutul de Istorie „N. Iorga" al Academiei

FIŞE ALE UNUI DICŢIONAR ENCICLOPEDIC PENTRU TINERET

AGRICULTURĂ

SATELE SECOLULUI XIV

Ca urmare a creşterii suprafeţei agricole la începutul secolului 16 producţia de cereale creşte, realizîndu-se rezerve tot mai mari pentru export. Solul fertil din ţările româneşti nu punea probleme în legătură cu îngrăşarea lui decît pe alocuri şi rareori, aşa cum rezultă din însemnările lui Franco Sivori, secretarul lui Petru Cercel. Acesta scria că grînele se semănau „fără prea mult meşteşug" şi „fără a îngrăşa prea mult pămîntul". Impresionat de fertilizarea solului în Ţara Românească el afirmă, exagerînd, că recolta de grîu ajungea la de 25—30 ori greutatea seminţei folosite la semănat.

În afară de principalele cereale cultivate pînă acum se mai cultivă orzoaica şi hrişca. Meiul îşi restrînge tot mai mult suprafaţa mai ales după ce, la sfîrşitul secolului al 17-lea se introduce porumbul.

Exportul de grîne devine tot mai mare. Cel mai vechi document în legătură cu această problemă datează din 30 aprilie 1502 prin care Radu cel Mare stabileşte tariful vămii de la Calafat pentru exportul la turci: „pentru un sac de grîu — 2 aspri".

Pieţele oraşelor sînt pline de produse agricole autohtone şi chiar de import. Astfel la Cluj se aminteşte în documentele vremii prezenţa orezului, a hameiului şi a unor plante exotice.

Despre Transilvania acestei epoci Gr. Ureche a scris în „Letopiseţul Moldovei"; *„Iaste ţara Ardealului plină de toată hrana cîtă trebuleşte vieţii omeneşti, că pîine peste samă rodeşte multă de nimenea nu o cumpără, ci tuturora prisoseşte, vin pretutindenea, nimănui nu lipseşte, miere multă şi bună, de care se face meid aşa de bun cît se potriveşte marmaziului"* (vin n.n.)

În vremea lui Şerban Cantacuzino se pare că a fost introdus porumbul în Ţara Românească, iar în Moldova pe vremea lui Constantin Duca Vodă. Totuşi, după toate probabilităţile, în Moldova această plantă s-a cultivat şi mai înainte, deoarece acest domnitor a introdus o dare de 66 de bani pe pogonul de porumb.

Pomicultura în principatele dunărene devine tot mai înfloritoare. Fructele, mai ales merele moldoveneşti, sînt tot mai renumite. S-au specializat unele bazine şi localităţi pomicole recunoscute ca atare în documente. Astfel, Mihnea Vodă dăruieşte mănăstirii Solca „sate cu venituri din pometuri". Se amintesc satele Cireşul (Topoloveni) în 1520, Pruni în 1547, Piersica în timpul lui Mihai Viteazul etc.

Viţa de vie, care se cultiva pe teritorii întinse, este pentru prima dată înscrisă într-o hartă a ţării de către stolnicul Constantin Cantacuzino, în harta pe care acesta o publică în 1700 la Padova.

Creşterea animalelor cunoaşte, de asemenea, o mare dezvoltare. În timpul lui Al. Lăpuşneanu se exportau lunar în Turcia 1 000 de boi. În aceeaşi perioadă, Moldova şi Ţara Românească trimiteau turcilor cîte 100 000 de oi, în afară de animale ce se exportau în alte ţări.

Albinăritul atinge spre sfîrşitul secolului al 16-lea culmile înfloririi sale. Peste tot se întîlnesc prisăci. Foarte multe din documentele din secolele 16—17, mai ales în Moldova cuprind referiri la această ocupaţie. Aceste prisăci mai mici sau „cît este obiceiul unei prisăci îndestul" (24 martie 1531), sau „cît este aruncătura unui băţ în mijlocul prisăcii, în toate părţile" (17 martie 1528), se pot întîlni în toate zonele, la toţi agricultorii.

C. CHIRILĂ
Şef lucrări, Institutul Agronomic Bucureşti

MUZICĂ

Oedip

„Opera lui George Enescu — va scrie Arthur Honegger după celebra premieră din 1936 a Oedip-ului enescian pe scena Operei Mari din Paris — ne arată că nu este vorba de un violonist compozitor sau de un remarcabil muzician. Ne găsim, fără îndoială, în faţa unuia dintre cei mai mari maeştri; această compoziţie se situează pe cele mai înalte culmi ale artei lirice".

Prin Oedip, Enescu scrie într-adevăr nu numai cea mai remarcabilă operă din istoria artei lirice româneşti, ci aduce un cuvînt nou, hotărîtor original în arta veacului al XX-lea. Prin Enescu, opera românească, ale cărei începuturi le consemnăm în urmă cu un veac, intră în circulaţia marilor valori internaţionale.

Concepţia operei Oedip l-a preocupat pe Enescu timp îndelungat devenind „cauza" vieţii sale. („Nu intră în atribuţia mea — mărturisea Enescu — să declar că Oedip este sau nu cea mai desăvîrşită dintre lucrările mele. Ceea ce pot afirma cu certitudine e că, dintre toate, îmi este cea mai dragă. Mai întîi m-a costat ani de încordare. Apoi, am pus în ea toată fiinţa mea, pînă la a mă identifica, în unele momente cu eroul meu").

Munca la Oedip l-a absorbit pe Enescu începînd din 1916 cînd a asistat la spectacolul cu „Oedip — rege" al Comediei Franceze în care Monnet Sully crea un rol zguduitor pînă în 1931, cînd, în liniştea casei din Teţcani, a scris ultimele măsuri ale operei. (În acest răstimp Enescu va mai scrie încă şase lucrări hotărîtoare pentru creaţia sa: Simfoniile 2 şi 3, Suita II pentru orchestră, Cvartetul de coarde nr. 1, Sonata I pentru pian şi Sonata III pentru pian şi vioară).

Apropiindu-se de motivul oedipian, Enescu creează o operă profund contemporană. Exegeţii creaţiei enesciene sînt unanimi în a sublinia faptul că în creaţia compozitorului român, tragedia lui Oedip devine astfel simbolul forţei şi superiorităţii morale pe care omenirea o dovedeşte în căutările cele mai grele ale istoriei sale şi că pe conştiinţa uriaşei puteri generalizatoare a operei sale se baza Enescu atunci cînd spunea că Oedip este un personaj universal al tuturor timpurilor.

În locul oricărei dintre judecăţile de valoare cu care întreaga lume muzicală a înconjurat dela premiera din 1936 apariţia Oedip-ului prefer să vă citez de astădată emoţionantele cuvinte cu care Nicolae Iorga sublinia în „Neamul Românesc" izvoarele româneşti ale operei enesciene. „Toate accentele se unesc pentru a forma o strălucită operă în care o întreagă viaţă se rezumă şi atîtea din ele sînt ale noastre... De la noi solemnitatea care se găseşte atavic în sufletul celui născut pe plaiurile vechii Moldove eroice, acea maiestate calmă ca a biruitorilor voievozi, de la noi pietatea adîncă şi discretă ca a aceloraşi domni înălţători de lăcaşuri sfinte, cu adînc de umbră şi pace şoptită a rugăciunilor de noapte tîrzie, de la noi duioşie, plînsete de fluier în amurguri dumnezeeşti de blînde şi mai ales de la noi acea strămoşească măsură... Poate acelaşi izvor îl are şi o neconteniţă tinereţe spirituală care în chipul ea şi în opera lui Enescu biruie anii..."

I. SAVA

ARHITECTURA

ALEXANDRU ORĂSCU

Figură marcantă a culturii, ştiinţei şi tehnicii din ţara noastră, Alexandru Orăscu a constituit o prezenţă vie, impresionantă, a secolului trecut. Personalitate complexă, multilaterală, avînd la bază remarcabile studii superioare de arhitectură şi matematică, rodnica activitate a lui Orăscu se întinde pe o perioadă de aproape şase decenii, începînd cu anul 1837, cînd la vîrsta de numai 20 de ani este numit în postul de ajutor al arhitectului şef al oraşului şi participă în această calitate la o serie de planuri de sistematizare, de fapt primele proiecte de sistematizare ale Bucureştiului.

Odată intrat pe făgaşul preocupărilor arhitecturale, tînărul Orăscu îşi va completa studiile la Berlin şi München, iar după întoarcerea în ţară va începe construirea unor importante edificii, îmbinînd cu succes profesiunea de arhitect creator, cu aceea de pedagog şi militant pe tărîm social şi politic; profesorul de matematici superioare şi arhitectură — cel dintîi din Ţara Românească — a fost, în acelaşi timp, participant activ la revoluţia din 1848 şi secretar al Comitetului Unirii în 1857. Dorinţa fierbinte a pedagogului, a omului de cultură progresist şi a arhitectului de a vedea edificată o Academie la Bucureşti, s-a cristalizat după multe greutăţi: în anul 1863 după şase ani de construcţie, a fost terminată la Bucureşti, după planurile sale, clădirea Academiei (Universitatea) cea mai importantă operă a arhitectului şi unul dintre edificiile reprezentative ale Bucureştilor, căreia i s-au adăugat mai tîrziu cîteva clădiri importante, printre care cităm în Bucureşti fostul Hotel Bulevard (Unde se află astăzi Librăria Academiei pe Calea Victoriei), faţada imobilului cinematografului „Bucureşti", Biserica Domniţa Bălaşa, Mitropolia din Iaşi (împreună cu arhitecţii Freiwald şi Gheorghe Asachi) sau, de exemplu, fostul hotel Carol din Constanţa.

Importanţa covîrşitoare a acestor edificii o determină apartenenţa lor categorică la clasicism.

Expresie artistică a întregului curent revoluţionar al secolului XIX, clasicismul s-a impus în ţara noastră prin lucrările arhitectului Orăscu iar clădirea vechii Universităţi — din păcate deformată de adăugiri ulterioare şi un mare parte distrusă în timpul ultimului război — reprezintă o carte reuşită a stilului. Compoziţia este perfect echilibrată, axată pe un corp principal avînd ca motiv o elegantă colonadă ionică ridicată pe un subasment de cinci arce şi încununat de un fronton triunghiular, prelungit în ambele părţi cu două corpuri lungi mai joase, (parter şi etaj) terminate fiecare cu un pavilion mai înalt cu trei niveluri.

Raţionalitatea edificiului se leagă foarte bine atît de funcţiunea ştiinţifică şi reprezentativă cît şi de expresia plastică, senină, armonioasă, calmă, de caracterul festiv şi demn al unui centru de învăţămînt superior. Ridicată pe locul vechii şcoli Sfîntul Sava, Universitatea a devenit curînd un factor activ de reînnoire urbanistică a Capitalei, păstrînd pînă astăzi o puternică atracţie pentru centrul bucureştean. Împreună cu celelalte clădiri menţionate, proiectate de Orăscu, Universitatea a fost pentru o lungă perioadă un simbol şi un îndemn la promovarea unei arhitecturi neoclasice de eleganţă şi sobră ţinută, corespunzătoare — într-o etapă nouă — a unor tradiţionale trăsături ale arhitecturii româneşti dintotdeauna: simplitate, măsură, echilibru, lipsa unor căutări formale, sterile sau gratuite. Arhitectura lui Alexandru Orăscu poate fi considerată de aceea o sinteză şi un punct de plecare, opera certificînd valori permanente şi elemente de referinţă în dezvoltarea arhitecturii noastre.

Recenta comemorare a 150 de ani de la naşterea lui Orăscu confirmă perenitatea crezului artistic al arhitectului, cinstind totodată figura luminoasă a luptătorului pentru progres social, pentru formarea de cadre de specialişti, a întemeietorului celei dintîi asociaţii profesionale a inginerilor şi arhitecţilor, a eminentului dascăl, a umanistului şi omului de cultură.

Arh. SIMION JULIMAN

FILOZOFIE

VICTOR BABEŞ

Temeiul gîndirii filozofice a savantului Victor Babeş îl găsim înainte de toate în neîncetata sa luptă împotriva ignoranţei, asupririi sociale şi anchilozării în dogmatici care refuză cercetarea adevărului.

Pe parcursul aproape a trei sferturi de veac cît a trăit (1854—1926) V. Babeş susţine, cu multă consecvenţă concepţia materialistă despre lume şi viaţă. Studiile pe care le face în diferite ţări, la Viena, Berlin, Paris, îi dau prilejul să confrunte teoriile existente în planul ştiinţei cu cele mai noi date şi experienţe. Dar V. Babeş nu s-a mărginit la atît. El caută să integreze rezultatele ştiinţifice într-o concepţie de ansamblu despre lume care, prin generalizările ei, să fie în măsură să ne dea o imagine adecvată şi obiectivă despre fenomenele supuse cercetării. În acest sens pledează scrierile sale „Consideraţiuni asupra raportului ştiinţelor naturale către filozofie" (1879), „Un picuţ de filozofie" (1880), „Credinţa şi ştiinţa" (1924) sau seria de articole ca „Regenerarea poporului român" (1901), „Baladele ţăranului român" (1901). Deci în afara lucrărilor de specialitate, recunoscute pe plan mondial, în afara activităţii de organizator al Institutului de bacteriologie şi patologie, V. Babeş se remarcă ca gînditor şi militant pentru dreptate socială.

De la început, V. Babeş stabileşte legături fireşti între ştiinţă şi filozofie, discutarea uneia fără cealaltă îngustează orice gîndire. De aceea orice antagonism fixat între cele două discipline nu poate fi acceptat. Unitatea filozofiei şi ştiinţei asigură înţelegerea obiectivă a realităţii lumii naturale, după cum în lumea subiectului uman trebuie să pornim de la constatarea unor legături cauzal-sociale care îl explică. El spunea în această privinţă, făcînd joncţiunea între realitatea obiectivă a lumii şi a subiectului: „noi credem că lumea aceasta există, pentru că primul product al perceperii noastre de lucruri este legalitatea, ordinea, cauzalitatea lucrărilor. Despre aceasta nici cele mai sceptice spirite, serios cugetînd, nu se pot îndoi".

Introducerea unei metodologii în cunoaştere este cu atît mai necesară pentru V. Babeş, cu cît vrem să epuizăm însăşi esenţa obiectului, să-l desprindem din întregul din care face parte. Pe această cale agnosticismul nu poate fi conceput şi admis, deoarece **„noi pretutindeni completăm lumea prin experienţa ce avem despre regularitate, despre ordine... trebuie deci să scrutăm, să experimentăm... ca să statornicim legile naturale ale materiei"**. Deosebit de elocvente ne apar aceste idei care călăuzesc pe omul de ştiinţă, ce nu ezită să folosească fiecare rezultat ştiinţific în favoarea filozofiei. Într-un fel propriu, adecvat preocupărilor sale, Victor Babeş prospectează căile pe care filozofia şi ştiinţa pot ajunge la explicaţii teoretice, tot mai mult în concordanţă cu realitatea faptelor şi lucrurilor.

În preocupările sale, V. Babeş aduce lămuriri necesare, pe linie materialistă, raportului dintre existenţă şi conştiinţă, conexiunilor care se stabilesc între acestea, după cum remarcă cu multă supleţe că anumite fenomene ca visul, iluzia, halucinaţia îşi pot găsi o explicaţie în contextul experimental al ştiinţei. Cu aceeaşi entuziastă pornire studiază V. Babeş fenomenul vieţii sociale, dîndu-ne concluzii semnificative în înţelegerea acestuia, în modul său de constituire şi dezvoltare.

Conlucrînd şi continuînd ideile tatălui său, fervent susţinător al luptelor sociale din Ardeal, V. Babeş scria: **„savantul trebuie să fie patriot şi îndemnul cel mai puternic al activităţii salutare trebuie să fie calităţile sale de inimă, o milă profundă pentru cei nenorociţi şi un patriotism înfocat"**. Era un susţinător fervent al ideii că orice contribuţie la progresul omenirii se realizează prin „calităţile inerente patriei". Ca mulţi savanţi români dintre care Şt. Stîncă, C. Istrati, P. Vasici, E. Bacaloglu şi alţii, V. Babeş găseşte în ţărănime o energie naţională demnă de a fi luată în seamă şi susţinută în cauzele ei.

Deschis celor mai reale posibilităţi ale acestui popor, vibrînd în faţa rezistenţei sale milenare, a dîrzeniei şi voinţei de libertate care îl însoţeşte în pagini de istorie, V. Babeş ne apare ca vrednicul continuator al celor mai înalte idealuri naţionale, pentru care a luptat pînă în cea din urmă clipă.

VASILE VETIŞANU
de la Institutul de Filozofie al Academiei

Mic album JIQUIDI

- PERSONAJE CARAGIALEŞTI -

CAŢAVENCU

ŢIPĂTESCU

COANA ZOIŢICA

MITOLOGIE

CURCUBEUL

Credinţele populare despre fenomenul optic al curcubeului constituie un grăitor exemplu în ceea ce priveşte geneza şi funcţiunile multiple ale miturilor în folclor.

Cercetînd aceste credinţe la poporul român, constaţi în primul rînd că extrem de puţine dintre ele au contingenţe cu străvechiul şi universalul mit al *potopului*, aşa cum el şi-a găsit expresia în Biblie. Majoritatea absolută a lor pornesc de la percepţii foarte reale: aceea că fenomenul apare după ploile obişnuite, îndeosebi după cele de vară; aceea a culorilor care îl compun; aceea a formei sale curbate, de arc ale cărui capete se sprijină undeva pe pămînt.

De la aceste date de observaţie empirică porneşte însă fabulaţia mitică, în cele mai surprinzătoare înfloriri ale imaginaţiei şi cu foarte complexe implicaţii.

Fiorul de taină pe care îl producea odinioară adînc în timp, acest fenomen cu aparenţe cosmice s-a stins de mult. Ceva din el s-a păstrat într-o ghicitoare. Afirmaţia poate surprinde, dar numai pe necunoscători. Căci ghicitoarea, la originile ei, n-a fost un simplu joc nici al inteligenţei, nici al imaginaţiei. *Ea a fost forma poetică a unui act de cunoaştere de o mare gravitate, — ceea ce explică rosturile ei multiple în formele de iniţiere, vizibile clar în antichitate, ca şi esenţa concentrată de poezie pe care o conţin metaforele ei.* Dar să revenim la ghicitoarea despre curcubeu, de care am amintit. Ea sună aşa: *Bulbuc, în genune, Trosc peste pădure.* Cu deosebire prima parte a acestei ghicitori e tulburătoare. Cuvîntul *bulbuc* implică ideea de adîncuri aproape insondabile, în care bolborosesc apele şi de unde se revarsă ea. Este înrudit cu *izbuc*, numele dat surselor de apă intermitente, care izbucnesc la intervale regulate, prin profunzimile straturilor calcaroase ale pămîntului. Iar *genune* însemnează prăpastie fără fund, cu un înţeles aproape cosmic. Ceva din acest înţeles a răzbătut în cele două memorabile versuri din *Psaltirea* lui Dosoftei: *Peste luciu de genune, Trec corăbii cu minune...*; şi mai mult din această perspectivă cosmică străluminează nu mai puţin celebrul vers din *Scrisoarea întîia* a lui Eminescu: *Fu prăpastie, genune, fu noian întins de apă?*

Între credinţele noastre populare asupra originii curcubeului întîlnim una, surprinzătoare prin caracterul ei aproape ştiinţific: „Curcubeul e făcut din soare şi din apă". Spunem „aproape ştiinţific", fiindcă şi aici — ca în toate miturile despre origini — există, latentă, şi ideea naşterii unor fiinţe fabuloase din elementele naturii. În toate celelalte credinţe despre curcubeu, el este închipuit ca o astfel de fiinţă fabuloasă, avînd „două capete cu care bea". Coincidenţa fenomenului cu căderea ploii a generat credinţa, unanimă în folclorul nostru, că fiinţa curcubeului are rostul să absoarbă apa din adîncurile pămîntului, să o ridice în cer şi să o răspîndească de acolo pe suprafaţa lui, sub forma de averse: „Are o gură ca a boului, cu care suge apă din piraie şi din mare". Tendinţa caracteristică gîndirii mitice — de a-şi realiza abstracţiunile numai în forme concrete — se îngemănează şi aici cu cealaltă trăsătură specifică a folclorului: acel profund sentiment al tainelor naturii, a căror descifrare completă e legată de piedici aproape de netrecut sau, în orice caz, de mari dificultăţi. Şi aici, imaginea curcubeului ca fiinţă, deşi aparent nesizabilă, e însă foarte vagă. Totuşi o realitate — evidentă în cîntecele copiilor, care i se adresează ca unei fiinţe aevea, în stare să le înţeleagă graiul: *Curcubeu, beu, / Bea apă din tău! / Curcubiţă, biţă, / Bea apă din viţă!* Se ştie că în cîntecele copiilor s-au păstrat adesea străvechi fărîme din riturile oamenilor maturi, pe care aceştia le-au uitat de mult. În ghicitori, s-a păstrat de asemenea ceva din credinţa că fiinţa curcubeului ar fi similară cu aceea a balaurilor, despre care se presupunea că ar produce grindina: *Şarpe-nzîrligat, / Peste mare aruncat.* Noţiunea de *şarpe* nu trebuie să ne mire aici, dată fiind confuzia dintre şarpe uriaş şi balaur în folclor, în basme şi în cîntecele bătrîneşti îndeobşi. Imaginea balaurilor apare de altfel textual într-o altă credinţă despre curcubeu: „este un drum pe care merg balaurii cînd duc apă în cer pentru ploaie". Ideea că curcubeul trebuie să sugă apa de pe pămînt de oriunde ar afla-o se întîlneşte şi în descîntecele pentru scăderea guşei: *Curcubeu, / Curcubeu / Nu bea apă din pîrău, / Ci ti-aş da / Dintr-o ulcea Bea apă din guşa mea.* Circulaţia subterană dintre folclorul oamenilor maturi şi cel al copiilor — de care vorbeam — este aici evidentă.

Credinţele despre locul de unde absoarbe curcubeul apa sînt asociate adesea cu nostalgia omului din popor de a găsi căi pentru a ieşi în mod miraculos din impasurile vieţii. Cine află locul de unde se adapă curcubeul, şi îşi udă ogorul cu această apă, va avea o recoltă excepţională. Dar aici se iveşte iarăşi dificultatea: pînă la acel loc trebuie „să mergi în genunchi" şi dacă îl găseşti „închis", va fi dimpotrivă secetă. În acelaşi loc, cu aceleaşi oprelişti, poţi afla o comoară. Unele credinţe în acest sens se leagă de străvechile mituri ale „eternei tinereţi" şi ale „androginului": cine bea apă de acolo înfloreşte, sau într-o lună va fi băiat şi într-alta fată.

O serie întreagă de credinţe despre curcubeu sînt generate de coloritul său. Ele se reflectă în denumirile lui diferite: briul cerului, briul Cosînzenei etc. Toate sînt probabil urme ale unor mituri. Curcubeul este imaginat ca o „năframă vărgată" sau „un briu vărgat", arcuit peste mare sau Dunăre. Uneori — în imaginea locului de unde „soarbe" curcubeul — locul este altul, în funcţie de perspectiva celui care a iscodit ghicitoarea: curcubeul apare ca aruncat „peste nori" sau „peste culme".

De culorile fundamentale ale curcubeului sînt generate alte credinţe despre originea lui: curcubeul ar fi alcătuit din „trei surori", — una roşie, una galbenă, alta verde. La rîndul lor, aceste credinţe sînt îmbinate cu încercări de prevestire a recoltei: sora roşie aduce zile cu vînt şi belşug de vin; cea verde vreme bună şi grîu frumos; cea galbenă secetă şi fîneţe bune. Optimismul omului din popor — care caută speranţe şi soluţii chiar acolo unde nu se arată — se vădeşte şi aici.

OVIDIU PAPADIMA

COMUNICAT

În cursul celei de-a XXII-a sesiuni reluate a Adunării Generale a O.N.U., Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, și ambasadorul Terence Nsanze, reprezentant permanent al Republicii Burundi la Organizația Națiunilor Unite, șeful delegației burundeze la această sesiune, au avut un schimb de vederi asupra unor probleme de interes comun și au examinat posibilitățile de realizare a unei mai bune cunoașteri reciproce și de dezvoltare a colaborării între cele două țări.

Ca urmare, în scopul extinderii relațiilor prietenești și de cooperare bilaterale, guvernele Republicii Socialiste România și Republicii Burundi au convenit să stabilească relații diplomatice, la rang de ambasadă.

INFORMAȚII

SOSIREA UNEI DELEGAȚII A PARTIDULUI COMUNIST DIN MAREA BRITANIE

Miercuri seara a sosit în Capitală o delegație a Partidului Comunist din Marea Britanie, formată din tovarășii John Gollan, secretar general al partidului, și Jack Woddis, membru al Comitetului Politic, șeful Departamentului Internațional al Partidului, care la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român va face o vizită în țara noastră.

La sosirea pe aeroportul Băneasa, delegația a fost salutată de tovarășii Emil Bodnaraș și Virgil Trofin, membri ai Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., Gheorghe Vasilichi și Ioan Cîncea, membri ai C.C. al P.C.R., Andrei Ștefan, prim-adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R., și activiști ai partidului.

● CU PRILEJUL unei de a 41-a aniversări a creării Armatei populare chineze de eliberare, Ma Șin-șin, însărcinatul cu afaceri ad interim al R. P. Chineze la București, a oferit miercuri seara un cocteil.

Au participat Mihai Maria, adjunct al ministrului afacerilor externe, general-colonel Mihai Ișerică, adjunct al ministrului forțelor armate, generali și ofițeri superiori, funcționari din Ministerul Afacerilor Externe.

● ÎN LOCALITĂȚILE minere din Valea Jiului au loc în aceste zile manifestări cultural-artistice consacrate împlinirii a 100 de ani de la începerea exploatării industriale a cărbunelui în cel mai mare bazin minier al țării.

La clubul minier din Lupeni s-a deschis o expoziție de artă plastică intitulată „Centenarul minerilor din Valea Jiului". Cele 70 de exponate — lucrări de pictură și grafică, compoziții în ulei și ton, inspirate din munca și viața grea a minerilor — redau aspecte ale desfășurării activității în subteran, portrete de mineri, peisaje industriale și ordinative etc.

Colectivul Teatrului de stat din Deva prezintă în centrele miniere din Valea Jiului spectacole de estradă închinate acestui eveniment.

AU SCRIS „Scînteii tineretului"

● PRISĂCARII DIN DOBROVAȚ

Ing. TRAIAN VOLCINSCHI, **Dobrovăț — Moldoveni, județul Iași:** Elevii școlii generale nr. 1 și-au găsit o ocupație frumoasă și utilă. Filiala județeană A.C.A. i-a ajutat în procurarea de materiale didactico — intuitive și au înființat un cerc al micilor apicultori. Un pasionat apicultor, ceva mai mare — învățătorul **Tănase Ariene** — îi ajută la teorie dar și la practică. Demn de semnalat e că pe micii apicultori îi unește nu numai pasiunea albinăritului, ci și muzica. O legătură între aceste două preocupări? Desigur. Zumzetul stupilor, bănuim, le-a dat ideea formării unei orchestre compusă din 10 acordeoane, 7 viori și alte instrumente muzicale. Adică, exact numărul membrilor cercului.

● S-AU „ÎNECAT" LA MAL

GHEORGHE MARANESCU, **profesor Iosifalău — județul Timiș:** Nimic de zis, studenții anului I de la Facultatea de electrotehnică din Timișoara și-au adus o meritorie contribuție la strîngerea recoltei. Majoritatea au avut o comportare cuviincioasă. Conducerea IAS-ului a luat toate măsurile pentru a le asigura condiții de locuit, de distracție. Cele mai bune clase ale școlii din comună le-au fost puse astfel la dispoziție. Unii dintre ei, în ultima seară, s-au comportat însă sub așteptări provocînd stricăciuni în grădina școlii, în grădinile vecinilor și spărgînd ușa unui dulap al școlii. La plecare au vrut să lase încă o amintire: și-au însușit din lenjeria de pat strîcîndu-și cum se spune, pe de-a-ntregul firma.

● ORGANIZATORII SPORTIVI DIN BUHUȘI ÎN OFSAID

ALEXANDRINA CAPATINĂ, **Fabrica de postav — Buhuși:** S-a scris mult și s-a combătut practica de a împărți cu de-a sila tot felul de bilete pentru meciuri sau spectacole dar la Buhuși tot nu se știe acest lucru. Fabrica noastră a organizat o serbare, reuniune și diferite alte manifestări (cam așa ceva) Cu ce scop, cu ce prilej nu se știe precis. Pînă aici e normal. Anormalul începe de la bilete care s-au dat, prin sefii de secție, **obligatoriu**, la fiecare muncitor fără discernămînt, indiferent de sex, plăceri sau aptitudini. Dacă refuzai maistrul dicta lovitura de pedeapsă schimbîndu-te imediat de la mașină. Așa că...

Acestea nu sînt singurele cazuri. Rog să se ia măsuri pentru a extirpa o astfel de practică a organizatorilor sportivi din Buhuși.

● BANI DIN PIATRĂ SEACĂ

VASILE SABAU, **judecător — Cluj:** Despre unii oameni se spune că sînt atît de întreprinzători încît sînt în stare și din piatră seacă. Balar Petru, domiciliat în Dej, str. Mihai Viteazul 8 găsit ceva mai ușor, căci este din fier. În acest scop, furînd din perimetrul stației C.F.R. — Dej el-l valorifica la D.C.A. Gram cu gram a reușit să agonisească astfel fier în valoare de 3 611 lei. Condamnarea de un an închisoare corectională pe care a primit-o îl va da timp suficient să reflecteze și chiar de la celula -ului, banii trebuie cîștigați, pe căi oneste.

● ORIGINALĂ LECȚIE LA ȘTRAND

ION STAN, **profesor, București:** Recent mă răcoream la strandul Mogoșoaia. Pe la 17 30 ieșisem din apă și am asistat la un spectacol care m-a interesat. Un grup de tineri, aproape 50 la număr, ascultau un om mai în vîrstă ce le vorbea despre procese celebre. La un moment dat cercul s-a lărgit și peste 150 de tineri urmăreau ca vrăjiți povestea unei otrăvitoare celebre: marchiza Brenvier din Franța lui Ludovic al XIV-lea. La sfîrșit, cîțiva au pus întrebări și așa, pret de o oră, a urmat un adevărat dialog.

Am fost curios, vă închipuiți, să aflu cui i-a venit ideea și am aflat: erau uteciști de la Fabrica de mașini unelte și agregate București care veniseră cu un autobuz la strand. Au invitat însă cu ei un jurist de la Comitetul pentru cultură și artă al municipiului București. Mi-au plăcut tinerii și ideea lor. De aceea v-am scris.

Rubrică realizată de I. BODEA

ÎNCEPÎND DE AZI, LA PISCINA OLIMPICĂ DE LA DINAMO

Se întrec speranțele natației românești

Natația intră în febra marilor întreceri. În premiera seriei marilor competiții — a 4-a ediție a campionatelor naționale ale celor mai tineri înotători ai țării. Piscinei Dinamo îi revine onoarea de a le fi gazdă. Astfel, începînd de azi, timp de patru zile, deci joi, vineri, sîmbătă și duminică, cei mai buni înotători copii ai țării se vor supune unui colocviu serios care încununează activitățile anului competițional '68. Actuala ediție, care depășește cu mult prin amploarea care i s-a dat, edițiile precedente, reunește la start aproximativ 250 de concurenți din 22 de cluburi și asociații sportive din toată țara. Valoarea și pregătirea asiduă a concurenților selecția riguroasă precompetițională constituie un indiciu că de data aceasta lupta pentru cîștigarea titlurilor naționale va fi deosebit de dîrză și animată. În plus, Federația de specialitate a stabilit baremuri superioare care contribuie la promovarea elementelor dotate, de perspectivă. Programul concursului cuprinde 70 de probe, pe trei categorii de vîrstă (9—10 ani; 11—12; 12—13) repartizate în cele patru zile de concurs. Seriile vor avea loc dimineața iar finalele în după amiaza zilei respective.

Întrecerile copiilor sînt acompaniate de prezența la startul diferitelor probe a unui puternic lot de tineri înotători (13—14 ani) din R. F. a Germaniei care se află în vederile selecționerilor Federației de specialitate pentru J. O. din 1972 care se vor organiza al Munchen.

Prof. Eleonora Vitan
antrenoare

PRONOSTICUL NOSTRU PENTRU CONCURSUL PRONOSPORT NR. 31

etapa din 4 august 1968

I.	Petrolul Moinești—Textila Buhuși	1
II.	Metalul Copșa Mică—A.S.A. Sibiu	X
III.	C.S.M. Sibiu—Gaz metan Mediaș	1
IV.	U.M. Timișoara—C.F.R. Arad	2
V.	C.S.M. Reșița—C.F.R. Timișoara	1
VI.	Victoria Roman—Crișul P. Neștiți	X
VII.	Electronica Buc.—Rapid C.F.Buc.	1
VIII.	Metalul Aiud—Soda Ocna Mureș	2
IX.	C.F.R. Cluj—Industria Sîrmei C.T.	1
X.	Unirea Dej—Olimpia Oradea	2
XI.	T.U.G. Buc.—Metalul Tîrgoviște	1
XII.	Metalul Tr. Severin—Electromotorul Cr.	1
XIII.	Victoria Tg. Jiu—Progresul Strehaia	1

MERIDIAN SPORTIV

● **DISPUTAT** ieri la Pitești, meciul internațional de fotbal dintre echipele F. C. Argeș și Bersehoot (Belgia) s-a încheiat cu scorul de 1—0 (0—0) în favoarea oaspeților.

● **ÎNTRE** 22 și 31 august se va disputa la San Remo un turneu internațional de fotbal rezervat echipelor de juniori, la care și-au anunțat participarea formațiile F. C. Barcelona, Burevestnik (U.R.S.S.), Slovan Bratislava, Internazionale Milano, Juventus Torino etc.

● **DIN STOCKHOLM** se anunță că fostul recordman mondial la 3 000 m obstacole, belgianul Gaston Roelants, s-a accidentat în timp ce se antrena pe stadionul din Vällodalen (sudul Suediei). Roelants și-a luxat gleznа și se crede că nu va putea participa la concursul internațional de la Stockholm.

● **DISPUTAȚ** la Riga, al doilea meci dintre selecționatele feminine de volei ale U.R.S.S. și Japoniei s-a încheiat cu scorul de 3—1 (9—15, 15—7, 15—10, 15—8) în favoarea jucătoarelor sovietice.

● **TURNEUL** final al competiției internaționale de tenis „Cupa Galea", rezervat jucătorilor sub 21 de ani, va reuni anul acesta, la Vichy, între 1 și 6 august, echipele Franței (învingătoare în ediția precedentă), U.R.S.S., Spaniei și Italiei.

● **ÎN LOCALITATEA** St. Anthonis s-a disputat un concurs internațional de motocros, contînd pentru campionatul mondial.

La clasa 500 cmc, victoria a revenit sportivului englez John Banks, urmat de belgianul Jos Teuwissen și englezul Vic Eastwood.

● **ÎN CONTINUAREA** turneului pe care-l întreprinde în U.R.S.S., echipa de fotbal Progresul București a jucat la Tula cu formația locală „Metalurg". Au cîștigat gazdele cu scorul de 2—1.

● **LA** „LUNA PARK" din Buenos Aires, boxerul argentinian Miguel Pase (campionul Americii de Sud la categoria semigrea) l-a învins la puncte, în seco reprize, pe brazilianul Renato Moraes.

Demonstrație convingătoare

Din obișnuință s-ar părea că noțiunile sport și Casă de cultură nu permit nici o alăturare. Și totuși, ieri în primitoarea sală a Casei de cultură a tineretului din sectorul I, am participat la o autentică manifestare sportivă. S-a început cu o instructivă și deosebit de interesantă expunere pe marginea importanței, și mai ales a rezultatelor, practicării educației fizice, a sportului, cu referiri concrete la sportul de performanță. Conferențiarul, dr. Trancioveanu Maria de la Centrul de medicină sportivă a municipiului București și-a susținut prelegerea cu exemple instructive din viața unor mari sportivi ai lumii.

Exemplificarea practică a fost făcută de sportivii clubului Olimpia. Demonstrațiile de judo a celor opt tineri, printre care și o fată, din secția de performanță de la acest club au constituit, pentru cei prezenți, o adevărată lecție de măiestrie și îndemînare, o invitație convingătoare la practicarea sportului celor curajoși. Au urmat apoi demonstrații de box, haltere, toate venind în sprijinul elementelor teoretice susținute de conferențiar. Apoi, cu ajutorul peliculei, tinerii participanți au putut urmări întrecerea de fotbal România-Portugalia, au făcut cunoștință cu puterea și forța halterofililor, i-a inițiat măiestria gimnaștilor sau curajul alpiniștilor.

A fost o demonstrație convingătoare pentru cei peste o sută de tineri de la Automatica, C.P.C.S., M.I.C.M., P.T.T.R., tineri din institutele de proiectări și cercetări din construcții din cadrul sectorului I, care îi va apropia și mai mult de stadioane, de sălile de sport.

I. M.

DE CE N-AM FOST INVITAT LA ZIUA COLEGULUI MEU

Nuanțele pedagogiei părintești

(Urmare din pag. I)

și sare" pentru a le cultiva modestia. Sînt teorii la fel de dăunătoare ca și aceea care circulă cel mai des și care sună așa: „destul am trăit eu prost, am avut o copilărie grea; copiii mei să trăiască bine, să nu le lipsească nimic chiar dacă eu trebuie să fac sacrificii..." E adevărat: copiii noștri trebuie să trăiască mai bine decît am trăit mulți dintre noi. E adevărat că în condițiile societății noastre nici nu trebuie să facem prea mari sacrificii pentru acest „mai bine". Dar de aici și pînă la a crește niște „domnișori", rupți de realitate, care știu că li se cuvine totul și care nu prea au habar cum se obține acest „totul" e un drum foarte lung. Cunosc părinți complet dezarmați în fața cerelilor, uneori de-a dreptul lipsite de bun simț, ale copiilor lor; cunosc părinți care nu le cer nimic copiilor lor, nu le creează nici un fel de obligații, de răspunderi. Pe un asemenea teren apare înfumurarea lipsită de temei pentru bunurile ce le sînt puse la dispoziție și disprețul față de cei ce nu se bucură de asemenea „favoruri ale soartei"; de aici incapacitatea unor tineri de a prețui și respecta munca; de aici prejudecăți ca cele ale lui Mircea N.

Procesul educativ în familie este foarte complex, cu infinite aspecte și nuanțe, o adevărată știință. Poate nu toți părinții stăpînesc această știință dar nu se poate ca viața să nu-i fi înarmat cu experiență și înțelepciune, cu tact și bun simț. Trebuie să-și facă din aceste calități aliați împotriva dragostei oarbe cărcia îi cad de cele mai multe ori victimă față de proprii lor copii. Dacă aș fi întrebată aș răspunde: da, să le cumpărăm copiilor magnetofon și haine frumoase, să-i plimbăm cu mașina dacă avem mașină, să-i învățăm să trăiască acasă printre lucruri frumoase alese cu grijă și gust. Magnetofonul poate servi la o petrecere acasă dar și la o reuniune la școală, sau împrumutat pentru serata unui prieten care nu-l are; magnetofonul poate aduna cîțiva colegi pentru a aprofunda o limbă străină sau la audiția unui spectacol celebru. Folosit astfel el încetează de a mai fi expresia intrinsecă a „bunului trai" devenind un mijloc util și comod de instruire sau distracție, folosit cu naturaleță și generozitate. Am o elevă al cărei părinți, profesori universitari, și-au luat fata în vacanțe, în excursii peste hotare. A venit înapoi cu cărți și albume pe care le-a împrumutat colegilor, le-a vorbit despre cele văzute. A reținut totul parcă special pentru prieteni, le-a împărtășit impresiile cu modestia care o caracterizează în toate.

Poate m-am îndepărtat puțin de la tema pe care ne-a propus-o cu oarecare amărăciune I.T. Dar atitudinea prietenului său și a altor elevi nu poate fi ruptă de contextul vieții lor în familie. Motiv pentru care în primul rînd părinții au obligația să mediteze asupra unor asemenea probleme.

Oamenii nu pot fi...

(Urmare din pag. I)

pentru a mă adresa lui Mircea. Vreau să te întreb Mircea, în ce fel vezi tu prietenia dintre doi tineri la vîrsta la care se încheagă prieteniile cele mai frumoase, la vîrsta la care fiecare dintre noi are nevoie de prieteni? Oare tu n-ai găsit în I.T. prietenul ideal, care să te mulțumească? Nu cred. Și dacă ar fi așa de ce această atitudine a ta? N-ai avut încredere în I.T.? Te-a nemulțumit felul lui de a se purta? Și atunci de ce nu i-ai spus-o? Ai crezut, poate că I.T. nu va putea „face față" în societatea pe care au format-o ceilalți invitați ai tăi, cu un alt temperament. Eu cred că te-ai înșelat Mircea.

Să fie oare de vină snobismul de care te învinuia I.T. și de care, fără să te cunosc, te învinuiesc și eu? Să faci tu oare parte dintre aceia, din fericire puțini, care-i judecă pe oameni după starea lor materială? Viața spirituală a unui om se desfășoară în interiorul lui, departe de lucrurile din jur și chiar de haina pe care o poartă. Să știi tu nu ești cu nimic deosebit de I.T., chiar dacă ești mai bine inițiat în mărcile de automobil, chiar dacă părinții tăi (și nu tu) au magnetofon, apartament confortabil pe care ți-l pun la dispoziție. Nu uita că ai tot 17 ani ca și I.T., că ești elev ca și I.T. și poate în aceeași clasă. Purtarea ta nu e demnă de un tînăr al zilelor noastre, de un utecist.

Și acum, dragă I.T., revin la tine. Nu-ți pierde încrederea în Mircea și fă ca această întîmplare să nu altereze cu nimic prietenia voastră, care poate fi frumoasă. Mircea, sînt sigură, va regreta și va vedea cît de mult prețuiește prietenia ta. Înțeleg ce se petrece în sufletul tău și cît de puternică și neașteptată ți-a fost dezamăgirea. Dar tinerețea nu-ți îngăduie să te dai înlături. Iartă-l pe Mircea, dar fă-l să înțeleagă că tinerii adevărați văd altfel prietenia, prețuiesc la oameni nu averea ci bogăția lor sufletească, nobletea caracterului, purtarea aleasă.

Din agenda manifestărilor cultural-artistice și educative ale U. T. C.

AGENDA manifestărilor cultural-artistice și educative organizate în luna august de Uniunea Tineretului Comunist se anunță deosebit de bogată și variată. În taberele de la Bran, Sinaia și Cozia, unde vor sosi — chiar în primele zile ale lunii — elevi fruntași la învățătură, se vor desfășura bunăoară acțiuni alese cu grijă care să corespundă gustului și preocupărilor lor. Pe lîngă drumețiile în frumoasele localități din împrejurimi, vor avea loc seri de literatură românească contemporană, la care vor vorbi tineri scriitori.

Sub îndrumarea organizațiilor U.T.C., tinerii din întreaga țară vor participa la concursuri consacrate cunoașterii istoriei județelor lor, vor deschide mici expoziții de artă plastică avînd ca temă revoluția din țările române de la 1848

La Tismana, Soveja și Năruja se va desfășura a treia ediție a Festivalului cîntecului, dansului și portului popular, susținut de tineri artiști amatori, iar la Cluca și Cluj elevii și studenții aflați în vacanță vor lua parte la evocarea vieții și creației lui Octavian Goga.

Paralel cu aceste acțiuni, Biroul de turism pentru tineret va organiza excursii în Delta Dunării, Nordul Moldovei, la vechile așezări daco-romane din Oltenia și Transilvania.

(Agerpres)

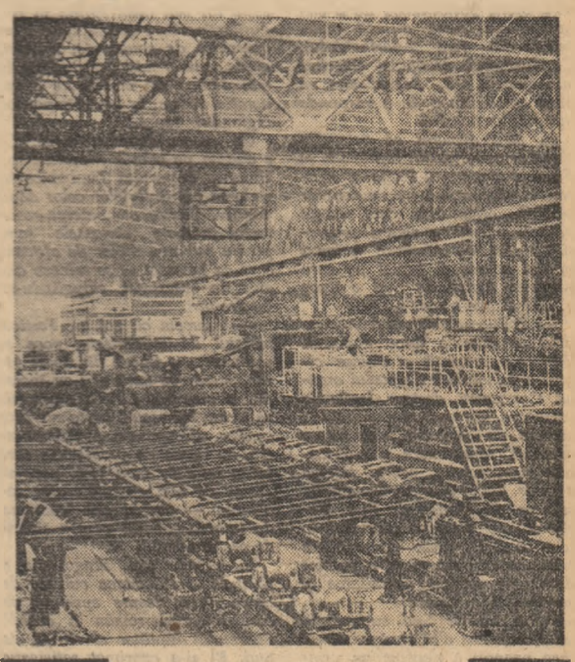

Broderie industrială — Noul laminor de 6 țoli de la Uzina „Republica" din Capitală

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

NOI MATERIALE...

însăși calitatea lor. De asemenea, pe linia izolațiilor hidrofuge, tot la Bercenl, a intrat deja în funcțiune o fabrică care produce împîslitura din fibre de sticlă bitumată, produs cu durată de funcționare îndelungată datorită faptului că suportul folosit este imputrescibil — caracteristică net superioară față de cel organic folosit pînă în prezent la asemenea operații și care-l recomandă.

— Ce noutăți există în grupa materialelor de finisaj-ceramice?

— În cursul lunii iulie la întreprinderea de produse din ceramică fină din Militari-București a intrat în funcțiune o fabrică pentru confecționarea plăcuțelor de gresie fină și semifină, naturală și zmălțuită. Acestea pot fi cu succes utilizate la pardoselile holurilor și bucătăriilor, dîndu-le concomitent aspect modern și o excelentă funcționalitate. În sfîrșit, ca răspuns al aceleiași întrebări generale, aș vrea să mai adaug materialele pe bază de azbociment — plăci ondulate și plane, plăci din azbociment finisate și panouri sandwich pretabile a fi utilizate la confecționarea pereților și acoperișurilor clădirilor din prefabricate.

O ultimă întrebare: Sporirea numărului de locuințe construite din fondurile centralizate ale statului va solicita și o cantitate mai mare de materiale de construcții. Sînt create condiții pentru asigurarea lor optimă?

— Analizînd acest aspect al problemei, Ministerul Industriei Construcțiilor a stabilit o serie de măsuri a căror aplicare va permite mărirea corespunzătoare a producției în perioadele următoare. În vederea realizării acelulași deziderat s-au prevăzut o serie de investiții suplimentare pentru extinderea capacităților existente. Toate acestea, împreună cu folosirea pe scară largă a produselor deja asimilate, cu realizarea altora noi, vor permite rezolvarea în bune condiții, în termeni optimi a sarcinilor ce ne revin în vederea edificării numărului sporit de locuințe prevăzut a se construi în următorii ani.

ELOGIU

rile de flori, atmosfera de tihnă... Totul este ca-ntr-o simfonie.

— Nu pot să-mi explic cum de se face că la dumneavoastră, la Mamaia, hotelurile răsar în același ritm cum răsar și florile, — își exprimă nedumerirea delegatul permanent al firmei de turism „Cedok" din R.S.C., Ioan Vanghelov. Este de-a dreptul ca în vis.

— Soarele dumneavoastră este și al nostru, — continuă interlocutorul nostru. Turiștii cehi vin cu multă plăcere în România să-și petreacă concediul. Amabilitatea și cordialitatea gazdelor ne întîmpină peste tot. Ne simțim între prieteni adevărați.

— Ce ne puteți spune despre impresia generală pe care o lasă Mamaia turiștilor?

— Un loc de întîlnire al oamenilor din cele mai felurite părți ale lumii. Un loc între cer și apă în care se leagă prietenii, cunoștințe, unde oamenii își împărtășesc părerile și gîndurile, o stațiune balneară în care cei ce vin își exprimă din plin principala lor trăsătură comună: calitatea de OM.

— Să ne întoarcem însă la vis, tovarășe Vanghelov. Ce surpriză ați dori să vă aștepte în sezonul viitor în Mamaia?

O clipă de gîndire. Un zîmbet și o străfulgerare a priviri acestui om care și-a închinat o bună parte din viață turismului și legăturilor de prietenie între oameni:

— Ce-ar fi dacă ați folosi mai din plin acest minunat dar al naturii ce îl constituie lacul Siutghiol? S-ar putea organiza aici nopți venețiene, concursuri sportive nocturne însoțite de jocuri feerice de lumini și artificii.

Este, într-adevăr, o sugestie.

★

Pe malul Siutghiolului, la restaurantul „Miorița". Aici este parcă rînduită o parte a vieții din Mamaia. În prezența unui fenomen unic în lume — un lac cu apă dulce alături de marea sărată și înspumată, despărțiți doar de o limbă îngustă de pămînt, găsim un fenomen poate la fel de unic: Murfatlarul auriu sau rubiniu alături de melodia incolbureză a arcușului lui Ionel Budișteanu.

La o masă găsim un grup de turiști veseli. Discuția se leagă repede.

— Îmi place mentalitatea românilor, concepția lor de viață, — ne spune dl. Albert Recz, chimist din Dortmund. Oamenii din această țară știu să folosească din plin frumosul din viață. Aceasta se vede și în felul cum sînt așezate hotelurile, și în modul de a îngriji florile. Aceasta reiese din felul cum știți să munciți și să trăiți, din muzica poporului dumneavoastră și din gustul vinului. Noroc!

Clinchetul paharelor se îmbină cu vechea urare românească, spusă în aceeași limbă dar cu accent diferit: suedez, polonez, german.

— Ne aflăm pentru prima dat pe litoralul românesc — intervine tînărul Gunnar Nilsson din Oskarshamn — Suedia. În fiecare an am fost în alt loc să-mi petrec concediul: în Maroc, Franța, Spania, Anglia. Puteți fi sigur că mă veți avea oaspete și la anul.

Apoi adaugă, cu o umbră de îngrijorare în glas: „Numai să pot găsi locuri pentru Mamaia. La noi e mare aglomerație la cinarea locurilor pentru România..."

— Ce-ați dori să găsiți anul viitor în Mamaia?

Răspunsul este unanim:

— Apă, soare, și Murfatlar. Noroc!

Monumentalitatea

suhul Achim Crăciun, președintele acestei unități să spună — s-au vîrît mîinile pînă la coate în fondurile bănești. Grajdurile sînt adevărate palate.

Unitățile agricole din Dăbuleni și Birza obțin aceleași producții de lapte, în timp ce „dialogul" investițiilor specifice în adăposturi favorizează net pe prima: *o sută de lei contra a șase mii.* Nu se plătește oare prea scump „mîndria" celor de la Birza?

Construcțiile cooperativelor agricole „Unirea" și „16 Februarie" din Segarcea îți lasă impresia piramidelor egiptene. Raportate la construcțiile I.A.S. din localitate, cheltuielile sînt mai mari cu *două zeci și cinci — trei zeci mii lei* de fiecare construcție. Și fiecare din aceste cooperative au zece sau cincisprezece grajduri.

Necompetența în îndrumarea cooperativelor agricole privind amenajarea adăposturilor pentru animale, încurajarea spectaculosului, înzorzonării cu orice chip a grajdurilor (e suficient să amintim îngrășătoria de porci de la cooperativa agricolă din Catanele și grajdurile de la Sălcuța, unde numai tăvălitul cu PFL în culori mozaicate a costat sute de mii de lei) preocuparea insuficientă pentru extinderea experienței valoroase, s-au concretizat în județul Dolj, mai mult poate decît în alte părți ale țării, în cheltuirea fără o prea mare justificare economică a unor însemnate sume de bani. Un calcul realizat la Uniunea județeană a cooperativelor agricole dovedește că numai în grajdurile pentru bovine, datorită risipei de spațiu prin amenajarea a fel și fel de camere și cămăruțe, de rezervări, sînt *neutilizate cel puțin patru mii locuri optime pentru animale. Adică echivalentul a patru sute de grajduri.*

Găsim potrivit a aduce aceste lucruri în discuție organelor județene Dolj ce se ocupă de îndrumarea activității în cadrul cooperativelor agricole cu scopul de a asigura prin studii temeinice, concret desfășurate de la unitate la unitate și de la obiectiv la obiectiv, utilizarea în alte scopuri — direct legate de producție — a sumelor de bani planificate a se cheltui cu obiectivele agrozootehnice prinse în planul pe anii 1968 și 1969.

Festival '68

Aplauze pentru tinerii artiști români

(Urmare din pag. I)

Pencio Kubadinski, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Ivan Popov, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, președintele Comitetului de Stat pentru. știință și progres tehnic, Ivan Primov, secretar al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, membri ai guvernului bulgar, reprezentanți ai Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist Dimitrovist etc.

La spectacol a luat parte Rodolfo Mechini, președintele F.M.T.D. Se aflau, de asemenea, numeroși membri ai corpului diplomatic printre care ambasadorul Republicii Socialiste România la Sofia, Nicolae Blejan.

Secvențe din reprezentație au putut fi urmărite pe micul ecran, grație transmisiei în direct a Intervisionului și, deci, într-o oarecare măsură, atmosfera din sala Teatrului Național „Ivan Vazov" e de acum cunoscută cititorilor. Aplauze prelungite au însoțit fiecare apariție la rampă. Prologul spectacolului a evocat simbolic Festivalurile și a adus un omagiu întîlnirii tinerești din capitala bulgară. Corul a obținut un remarcabil succes care a atins punctul culminant atunci cînd a interpretat un nostalgic cîntec popular din Rodopi, gest de atenție la adresa țării gazdă, pe care spectatorii bulgari l-au apreciat în mod deosebit.

„Robotnicescoe Delo", relatînd spectacolul scria că: „O deosebită animație s-a produs în sală, cînd pe scenă a apărut colectivul de dansuri care a interpretat dansul din Făgăraș, jocul fetelor cu marame ca și Călușarii".

Și acum iată cîteva opinii culese, la întîmplare, printre numeroși spectatori:

DOBRE DOBREV — compozitor bulgar — „Cunosc de peste 20 de ani țara voastră și sînt fericit să constat că România înaintează impetuos în toate domeniile. Concertul de astă seară m-a încîntat. Aveți cîntăreți foarte buni, violoniști la fel de buni, iar corul m-a entuziasmat. Cît privește stilizarea modernă a muzicii populare, doar românii știu cum reușesc s-o realizeze. Întregul concert s-a distins prin mult bun gust, fantezie, virtuozitate. Calde felicitări..."

PETER FREEMAN. — student din Londra — „Un spectacol admirabil. Muzica populară românească e uluitoare".

JOSE RODRIGUEZ, delegat din Columbia — „Mă bucur că am avut fericita inspirație de a participa la acest concert. Am cunoscut arta minunată a unui popor plin de temperament, o artă care m-a cucerit".

HORST SCHNEIDER, membru al organizației vest-germane „Die Falken" — „M-au încîntat splendidele costume populare cu coloritul lor atît de viu și distins. E un spectacol de neuitat care mi-a insuflat o și mai mare admirație față de poporul român atît de înzestrat".

Tineretul român militează pentru securitate europeană

(Urmare din pag. I)

țări, a evitării conflictelor interstatale, pentru destindere și pace.

În continuare, tovarășul Vasile Nicolcioiu a subliniat că tineretul român e solidar și militează cu consecvență alături de forțele progresiste din Europa și din întreaga lume, care se pronunță pentru lichidarea bazelor militare de pe teritoriul altor țări, pentru retragerea tuturor trupelor străine în granițele lor naționale și pentru lichidarea blocurilor militare. Viața arată în mod convingător că divizarea continentului european în grupuri militare opuse e o frînă în calea destinderii și colaborării între state.

În cadrul luptei popoarelor europene, pentru realizarea securității, tînăra generație s-a remarcat întotdeauna ca o prezență vie, activă. Prin lupta și activitatea pe care o desfășoară în rîndul celor mai largi categorii de tineret, numeroase organizații de tineret și studenți din țările europene constituie factori activi ai frontului forțelor sociale care se pronunță pentru înlăturarea focarelor de încordare dintre state, a suspiciunii și neîncrederii, pentru rezolvarea problemelor litigioase, pe calea tratativelor, pentru crearea și consolidarea unui climat de colaborare multilaterală, de respect și încredere mutuală.

U.T.C., prin activitatea sa internațională, aduce o contribuție proprie la dezvoltarea colaborării multilaterale, la procesul de cunoaștere și apropiere între popoare. Organizația noastră dezvoltă relațiile de prietenie și colaborare cu toate organizațiile de tineret democratice și progresiste din diferite țări, cu cele mai diverse organizații, asociații și grupări de tineret. La începutul anului viitor, U.T.C. va organiza o „masă rotundă" la care au fost invitați reprezentanți ai organizațiilor de tineret din Europa, de diverse orientări politice, filozofice, religioase și afilieri internaționale, oferind astfel un cadru de dezbateri pentru realizarea unui larg schimb pe opinii și experiență asupra căilor de înfăptuire a securității europene, de creștere a contribuției tinerei generații la cauza păcii și securității europene.

În încheiere, tovarășul Vasile Nicolcioiu a spus: Acționînd cu perseverență pentru sporirea contribuției sale la procesul de apropiere între popoare, de dezvoltare a colaborării între națiunile europene și de creare a unui climat de pace, destindere și suveranitate, organizația noastră, întregul tineret român e conștient că înfăptuirea securității europene corespunde nu numai intereselor vitale ale popoarelor de pe continentul nostru, ci și cauzei generale a păcii și progresului.

La cantonamentul delegației române

În aceste zile cantonamentul delegației române primește oaspeți din numeroase țări ale lumii. Delegați din Finlanda și Austria au avut întîlniri prietenești cu reprezentanți ai tineretului român. La aceste întîlniri a luat parte tovarășul Ion Iliescu, prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului.

Întîlnirile s-au desfășurat într-o atmosferă prietenească, sub semnul înțelegerii reciproce. Ele au prilejuit rodnice contacte de exprimare a punctelor de vedere ale organizațiilor din aceste țări, în problemele de interes comun.

La cantonamentul nostru au sosit, de asemenea, oaspeți din Japonia. Cu acest prilej a avut loc o întîlnire la care a participat tovarășul Vasile Nicolcioiu, secretar al C.C. al U.T.C.. Această întîlnire a oferit tinerilor români prilejul de a cunoaște mai îndeaproape problemele actuale ale luptei pe care o poartă tinerii din îndepărtata Japonie, iar oaspeții au făcut cunoștință cu munca și lupta tineretului României socialiste.

După ce a transmis salutul tineretului japonez, adresat tineretului din România, Takayosh Takeuchi, conducător al secției de tineret a Consiliului general al sindicatelor japoneze (Sohyo) a declarat că tineretul japonez a venit la Festivalul de la Sofia, dornic să facă cunoscută lupta pe care o poartă împreună cu toate forțele progresiste ale țării, pentru pace în Vietnam, împotriva prezenței militare americane în Japonia, pentru pace în lumea întreagă.

Vorbitorul a arătat că pe teritoriul Japoniei mai sînt încă instalate baze militare americane și a subliniat că poporul japonez se pronunță pentru încetarea imediată a agresiunii S.U.A. împotriva poporului vietnamez. Considerăm totodată de datoria noastră să cerem retrocedarea Okinawei, desființarea tuturor bazelor de pe teritoriul Japoniei, abrogarea așa zisului tratat de securitate japonezo-american care reprezintă un atentat la adresa independenței noastre naționale.

Nobuhide Imai, vicepreședintele Ligii Tineretului Democrat din Japonia, a subliniat că membrii delegației japoneze încearcă un sentiment de satisfacție pentru bunele relații pe care le au cu reprezentanții tineretului român.

Vorbitorul a înfățișat tinerilor români aflați la întîlnire un tablou al luptei pe care generația tînără a Japoniei o duce pentru apărarea drepturilor ei. El a relatat în continuare că organizațiile de tineret reprezentate în delegația Japoneză la Sofia au program comun de acțiune în multe probleme de mare importanță pentru poporul japonez: interzicerea armelor atomice, solidaritatea cu lupta poporului vietnamez, împotriva prezenței militare americane pe pămîntul Japoniei, pentru asigurarea unui climat de pace și înțelegere cu toate popoarele lumii.

Tinerii japonezi și-au exprimate dorința de a cunoaște România, de a lua contacte cu munca și realizările poporului român, ale generației sale tinere. Contactele dintre tinerii români și japonezi contribuie la o mai bună cunoaștere reciprocă, la dezvoltarea unității de luptă a tineretului progresist de pe toate continentele.

ION TIMOFTE

Mesajul delegației române adresat tineretului bulgar

La 1 august, în cadrul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților pe care îl găzduiește Sofia, se sărbătorește ziua de prietenie cu poporul și tineretul bulgar. Cu acest prilej delegația tineretului Republicii Socialiste România care participă la Festival a adresat un mesaj tineretului din Republica Populară Bulgaria:

„Dragi tovarăși și prieteni,

Participanți la cel de al IX-lea Festival Mondial al Tineretului și studenților în ospitaliera capitală a Bulgariei vecine și prietene, reprezentanții tineretului român aduc solia de solidaritate a tinerei generații din țara noastră, sprijinul lor activ în promovarea idealurilor progresului, pentru independență, democrație și pace Pentru tineretul României socialiste, această întîlnire constituie un nou prilej de cunoaștere a poporului și tineretului bulgar, de întărire a colaborării și prieteniei dintre tineretul celor două țări, în spiritul țelului comun al edificării socialismului, al luptei pentru triumful păcii și securității internaționale. Ne exprimăm din toată mima sentimentele noastre frățești de solidaritate, avînd convingerea că Festivalul va contribui și mai mult la consolidarea legăturilor trainice dintre tineretul și popoarele noastre în interesul comun al cauzei socialismului și păcii în lume".

Sportivii în întrecere

Pentru a informa pe cititorii noștri în legătură cu participarea tinerilor sportivi români la întrecerile din cadrul Festivalului de la Sofia, ne-am adresat tovarășului Al. Mureșean, conducătorul lotului sportiv al delegației:

„Întrecerile în marea lor majoritate au o valoare tehnică destul de ridicată mai ales prin participarea unor țări socialiste (care deseori prezintă în competiții echipele naționale) și a unor reprezentative din Japonia, R. F. a Germaniei, Franța. Se constată, în același timp, un mare decalaj valoric între aceste formații și cele venite din unele țări în curs de dezvoltare. Delegația română compusă din 80 de sportivi, în majoritate debutanți în competiții internaționale de junkori, urmează să participe la întrecerile de înot, baschet fete, handbal băieți, ciclism, haltere, lupte, box, tenis de masă și de cimp, precum și la alte competiții.

La crosul de solidaritate cu lupta poporului vietnamez, eleva Rafira Fița, din Galați, cîștigătoarea crosului tineretului, a ocupat locul 2. Echipa de ciclism a obținut locul 3 la competiția pe șosea. Apreciem ca nesatisfăcătoare evoluția echipei de baschet fete. Așteptăm întrarea în concurs și la celelalte probe la care participăm".

I. T.

Tînără participantă la Festival

Tinerii din țara apartheidului

O convorbire cu cîțiva din cei 48 de tineri din Republica Sud-Africană prezenți la Festival, ne-a oferit posibilitatea de a cunoaște din sursă directă realitatea din țara Apartheidului. Conducătorul delegației tinerilor sud-africani, S. Mngoikana a avut amabilitatea de a răspunde întrebărilor noastre.

El ne-a declarat că delegația tinerilor sud-africani reprezintă la Festival Congresul Național African al tineretului și studenților (A.N.C., organizație care unește pe toți tinerii cu vederi progresiste). La o întrebare privind stadiul actual al luptei pe care tineretul Africii de Sud o duce S. Mngoikana a spus:

— Politica de discriminare rasială pe care o duce guvernul Vorster reprezintă o violare cinică a principiilor dreptului omului. Cunoașteți, desigur, legile de segregare, privarea populației de culoare de cele mai elementare drepturi, represiunile și persecuțiile monstruoase, soarta tragică a celor 12 500 000 de oameni de culoare din Africa de Sud. Rasismul are aspecte specifice în țara noastră, unde minoritățile încearcă să perpetueze o nefastă dominație negînd demnitatea și personalitatea umană.

În Africa de Sud supremația unei rase (cea albă) asupra alteia (cea neagră) a devenit un principiu fundamental al vieții publice.

Congresul Național African se opune regimului Vorster luptînd cu toate forțele sale pentru eliminarea politicii de Apartheid, ne spune interlocutorul nostru. Congresul Național African găsește tot mai mult sprijin în rîndurile tinerilor, studenților, în organizarea de conferințe, întîlniri, greve, a unor mijloace dintre cele mai diverse de mobilizare a generației tinere, la lupta împotriva regimului rasist.

Un succes deosebit al A.N.C. e alianța pe care a încheiat-o cu Uniunea Poporului Zimbabwe în vederea unirii forțelor celor două popoare pentru combaterea rasismului în toate variantele sale, pentru salvarea mulțor de africani care au încercat să se salveze din ghiarele suferinței, refugiindu-se în alte țări.

— Aducem cu noi la Festival mesajul de solidaritate, pace și prietenie, cu tinerii din toate țările, mesaj pe care ni l-au încredințat membrii A.N.C. Am venit să facem cunoscută lupta sud-africanilor, să expunem poziția noastră, nu numai în problemele care interesează în mod vital poporul Africii de Sud — înlăturarea rasismului — ci și în alte probleme de interes general pentru tinerii de pretutindeni.

În încheiere, S. Mngoikana a ținut să spună cîteva cuvinte de recunoștință despre sprijinul pe care tineretul român îl acordă tineretului luptător al Africii de Sud. El și-a exprimat satisfacția că tineretul și poporul român urmărește cu deosebită simpatie lupta africanilor pentru eliberare deplină.

DOINA TOPOR

de peste hotare

Ședința Consiliului Național Ceh

Raportul prezentat de Cestmir Cisar

PRAGA 31 (Agerpres). — La Praga au început lucrările celei de-a doua ședințe a Consiliului Național Ceh. Pe ordinea de zi se află regulamentul de funcționare și alegerea organelor Consiliului.

Cestmir Cisar, președintele Consiliului Național Ceh, a prezentat un raport privind concepțiile de bază ale politicii naționale a Cehiei. Actuala politică a Cehiei nu poate fi decît o politică socialistă, a spus el. Cehoslovacia federativă va fi o uniune statală egală în drepturi a cehilor și slovacilor, care trăiesc în republicile lor naționale. Baza politică a federației este socialismul democratic, așa cum a fost formulat în programul de acțiune al P.C. din Cehoslovacia și în principiile programului Frontului Național.

În continuare Cestmir Cisar a făcut o prezentare a caracteristicilor pe care le va avea sistemul statal juridic federativ al Cehoslovaciei, care urmează să fie proclamat la 29 octombrie, cu prilejul celei de-a 50-a aniversări a creării Cehoslovaciei.

Cestmir Cisar a vorbit apoi despre politica externă a Cehoslovaciei și relațiile sale cu celelalte țări. Caracterul socialist al statului nostru determină și locul nostru în lumea contemporană — a spus vorbitorul. Noi sîntem o parte componentă a forțelor socialiste și democrate și ne situăm de partea păcii, progresului, democrației și socialismului, împotriva forțelor războiului, imperialismului și asupririi, a relevat vorbitorul.

Relațiile cu țările socialiste, colaborarea prietenească — politică, economică și culturală — cu acestea constituie sarcina cea mai importantă a politicii noastre externe. Atunci cînd vorbim despre unitatea țărilor socialiste, noi considerăm că această unitate trebuie să se întemeieze pe respectarea condițiilor diferite și a specificului țărilor respective, pe deplina egalitate în drepturi, respectul reciproc, suveranitate, solidaritate și neamestec în treburile celuilalt. Fiecare țară poate să rezolve problemele sale în mod independent, deoarece numai forțele sale politice și organele ei de stat pot cunoaște cel mai bine situația și pot stabili programul de acțiune. Nimeni din afară nu poate aprecia temeinicia unor măsuri sau a altora, a acțiunilor concrete, cu atît mai mult nu poate să exercite presiuni și să profereze amenințări.

După cum a confirmat experiența — a spus vorbitorul — ignorarea condițiilor specifice în construcția socialistă slăbește posibilitățile socialismului de a acționa mai puternic asupra evoluției situației internaționale, creează în societatea socialistă o situație de conflict, care discreditează ideile socialismului și aduce prejudicii întregului sistem socialist.

Evenimentele din ultimile săptămîni, a arătat Cisar, au creat o nouă situație politică internațională pentru Cehoslovacia. S-a ivit primejdia unei serioase slăbiri a relațiilor cu cele cinci țări socialiste, care, prin scrisoarea lor de la Varșovia au deschis un foc puternic asupra politicii noastre actuale. Pe de altă parte, s-au consolidat relațiile noastre cu Iugoslavia și România, care respectă suveranitatea țării noastre și manifestă o înțelegere deplină față de acțiunile noastre. Poziția noastră este limpede: sîntem convinși de justețea politicii noastre și de aceia o vom continua cu toată hotărîrea. În același timp, dorim să întreprindem tot ce este posibil din partea noastră pentru a înlătura încordarea creată în relațiile cu țările ai căror reprezentanți au semnat scrisoarea de la Varșovia. Considerăm că aceasta este o poziție rațională, demnă și pe care o înțelege întreaga opinie publică progresistă din lume, a declarat în încheiere președintele Consiliului Național Ceh.

Participanții la cea de-a doua ședință a Consiliului Național Ceh au trimis o telegramă conducătorilor Partidului Comunist din Cehoslovacia, aflați la întîlnirea cehoslovaco-sovietică de la Cierna nad Tisou, prin care își exprimă deplina aprobare și solidaritate cu poziția adoptată de Prezidiul Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia.

Convorbirile de la Cierna nad Tisou

PRAGA 31 (Agerpres). — La 31 iulie în orașul Cierna nad Tisou au continuat convorbirile dintre Prezidiul Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia și Biroul Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. După cum anunță agențiile C.T.K. și T.A.S.S., convorbirile se desfășoară într-o atmosferă sinceră, tovărășească.

Declarația președintelui P. C. din Austria

„Sîntem unanimi de părere că noua conducere a Partidului Comunist din Cehoslovacia merită încrederea și sprijinul nostru deplin", a declarat Franz Muhri, președintele Partidului Comunist din Austria. „În R.S. Cehoslovacă nu există nici un fel de pericol de contrarevoluție. Evenimentele din Cehoslovacia constituie un proces de dezvoltare a democrației socialiste. Acest proces de dezvoltare socialistă, deși unora le pare anevoios și complicat, nu trebuie îngreunat printr-o dramatizare inutilă", a spus în continuare Franz Muhri.

După cum anunță agenția C.T.K., în primul semestru al acestui an s-a înregistrat o creștere a schimburilor comerciale externe ale Cehoslovaciei. Astfel, în perioada ianuarie—iunie 1968, schimbul de mărfuri extern al Cehoslovaciei a sporit cu 11 la sută, în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut. La export, creșterea a fost de 8 la sută, iar la import — de 14 la sută.

Schimburile de mărfuri cu țările socialiste au crescut cu 11 la sută. La import s-a înregistrat o creștere mai mare (19 la sută) decît la export (5 la sută). Comerțul cu țările capitaliste a înregistrat o creștere de 10 la sută, dintre care 12 la sută la export și 7 la sută la import.

În primele șase luni ale acestui an s-a creat un sold activ în balanța cu țările socialiste în valoare de 77,8 milioane ruble, iar cu țările capitaliste un sold activ în valoare de 70 milioane dolari.

Paris: A 15-a întîlnire vietnamezo-americană

Miercuri a avut loc cea de-a 15-a ședință a convorbirilor oficiale dintre reprezentanții guvernelor R.D. Vietnam și Statelor Unite. Delegația nord-vietnameză a fost condusă de colonelul Ha Van Lau, locțiitorul ministrului Xuan Thuy, iar cea americană de ambasadorul pentru problemele speciale, Averell Harriman.

În cuvîntul său, colonelul Ha Van Lau a respins cu toată tăria ideea „reciprocității" pentru încetarea eventuală a bombardamentelor americane asupra teritoriului R.D. Vietnam, reafirmată alaltăieri de secretarul de stat american Dean Rusk. „Încă o dată, a spus reprezentantul R.D. Vietnam, noi respingem în întregime cererea extrem de absurdă a „reciprocității" și ne opunem cu hotărîre politicii de agresiune și de beligeranță a lui Dean Rusk, care nu merge în întîmpinarea aspirațiilor de pace ale poporului american și ale lumii întregi".

Pe de altă parte, Ha Van Lau a afirmat că Frontul Național de Eliberare (F.N.E.) este reprezentantul autentic al poporului sud-vietnamez și că programul său trebuie să servească drept bază în reglementarea situației din Vietnamul de sud.

Frontul Național de Eliberare, a adăugat Ha Van Lau, „a eliberat cea mai mare parte a teritoriilor și populației sud-vietnameze. El a devenit realmente o administrație democratică, asigurînd securitatea și bunăstarea populației, dezvoltînd economia și cultura națională". Programul său politic „reflectă în mod fidel poziția, aspirațiile și drepturile naționale fundamentale ale poporului sud-vietnamez Datorită acestui fapt el beneficiază de sprijinul fără rezerve a marii majorități a poporului sud-vietnamez". În încheiere, reprezentantul R.D.V. a cerut încă o dată guvernului american să înceteze imediat și necondiționat bombardamentele și celelalte acte de război îndreptate împotriva Vietnamului de nord, chemînd în același timp poporul american să acționeze pentru a determina administrația de la Washington să pună capăt războiului agresiv din Vietnam.

În cuvîntarea sa, reprezentantul american Averel Harriman s-a referit la diverse probleme generale ale Asiei de sud-est, prezentînd unele considerații ale Washingtonului în legătură cu situația din această regiune.

Acțiuni ale patrioților sud-vietnamezi

Agențiile de presă transmit că în mai multe regiuni din Vietnamul de sud au continuat marți după-amiază și miercuri dimineața luptele între trupele americano-saigoneze și detașamente ale F.N.E. Astfel, în regiunea deltei fluviului Mekong forțele patriotice au bombardat marți seara mai multe poziții întărite ale trupelor saigoneze. În aceeași seară, patrioții au bombardat cu obuze de mortiere de 82 mm aeroportul de la Ninh Long, la 100 km sud-vest de Saigon, precum și stația de radio de la Can Tho. De asemenea, unități ale F.N.E. au atacat un post întărit al poliției saigoneze din apropiere de Tam Binh, provocînd inamicului grele pierderi în oameni și material de luptă.

Agenția France Presse relatează, totodată, că aviația americană continuă bombardamentele asupra mai multor regiuni sud-vietnameze și în special asupra regiunilor din imediata apropiere a capitalei sud-vietnameze.

Industria elvețiană

Elveția este o țară clasică a turismului. Peisajul fascinant al Alpilor cu pășunile, cu văile și „frunțile lor de gheață", cum spunea Eminescu, lacurile Leman, Constanța, Maggiore, Lugano, Neuchâtel, apele termale, aerul impregnat de ozon atrag anual milioane de turiști din toate colțurile lumii. Goethe numea Elveția „țara decorului natural sublim și neasemuit".

Dar, pe cît de bogată în frumuseți naturale este această țară, pe atît de sărac în bogății este subsolul ei. Cărbunele și minereurile lipsesc aproape cu desăvîrșire. Așa se explică lipsa industriei extractive și a giganților siderurgici, caracteristici ale țărilor industriale dezvoltate; aceasta este și una din cauzele peisajului natural și arhitectural nealterat al Elveției.

Cu toate acestea, Elveția dispune de o economie modernă, productivă, apreciată și pe plan internațional. Lipsa cărbunelui a făcut ca elvețienii să-și îndrepte atenția de timpuriu asupra folosirii surselor hidroenergetice. Între altele, Elveția se poate lăuda cu unul din cele mai înalte procentaje de folosire a hidroenergiei, iar transporturile feroviare sînt aproape în întregime electrificate. Bazată pe folosirea energiei hidroelectrice (ieftină, eficace și, în plus, „curată"), industria elvețiană și-a dezvoltat în special ramurile prelucrătoare, mai ales construcțiile de mașini, industria chimică, textilă și, să nu uităm, cea a ceasurilor, în care Elveția continuă să-și păstreze supremația.

Spuneam că industria elvețiană nu cunoaște marile aglomerări industriale și urbane; ea se caracterizează printr-o pronunțată dispersare. De altfel, deși mai mult de jumătate din populația țării trăiește la orașe, numai Zürichul, Geneva, Berna, Baselul și Lausanne depășesc 100.000 de locuitori. Acestea sînt, de altfel, centrele economice și culturale cele mai importante ale țării. Construcțiile de mașini — aparate electrice, motoare Diesel, construcții mecanice — sînt concentrate la Zürich, Basel și Geneva. Alături de La Chaux — de Fonds și Schaffhausen, Geneva este și un centru al industriei ceasurilor iar Baselul centrul industriei chimice, care produce îndeosebi coloranți și produse farmaceutice.

Se poate spune că nivelul dezvoltării industriei elvețiene depășește cadrul geografic și etnic restrîns, care plasează Elveția în rîndul țărilor mici. Realitate care nu este decît un rod al pricepere și activității pașnice a poporului elvețian.

BAZIL ȘTEFAN

★ ★ ★

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a transmis Excelenței Sale, Willy Spubler, președintele Confederației Elvețiene, o telegramă în care se spune: „Cu prilejul aniversării întemeierii Confederației Elvețiene, în numele Consiliului de Stat și al meu personal adresez Excelenței Voastre și poporului elvețian prieten, felicitări cordiale și cele mai bune urări".

Disputa bazelor

Spaniolii n-au mai vrut să reediteze varianta din 1963 cînd, la zece ani după încheierea tratatului dintre Washington și Madrid asupra bazelor militare americane din Spania, părțile au căzut de acord asupra unei simple prelungiri, cu încă cinci ani, a vechiului document. (De fapt, prelungirea n-a fost chiar așa de simplă, întrucît partea americană a obținut, în plus față de bazele existente — la Torejon de Ardozi, Maron de la Frontera și Saragossa — și portul Rota, unde a fost amenajată o bază de submarine nucleare, unica sursă europeană de aprovizionare a submarinelor atomice americane aparținînd Flotei a VI-a). De astă dată guvernul spanioi și-a luat din timp toate măsurile pentru ca în schimbul reînnoirii acordului să obțină cît mai multe avantaje. În acest scop, în cursul lunii iulie la Washington au avut loc — din inițiativa spaniolă — convorbiri între șefii diplomației din cele două țări, Dean Rusk și Fernand Caria Castiella.

Convorbirile au fost menite, în intenția spaniolă, să ducă la o clarificare a pozițiilor și, mai ales, să facă părții americane cunoscute în mod precis vederile Madridului cu privire la noul acord, pretențiile sale Căci după cum se știe, aceste vederi, aceste concepții diferă astăzi în chip substanțial de cele americane. Guvernul spaniol nu dorește prelungirea actualului tratat ci încheierea altuia nou, de pe urma căruia să se aleagă cel puțin cu următoarele avantaje:

1) Sporirea ajutorului militar american către Spania (livrări de armament, echipament etc);

2). Revizuirea statului juridic al militarilor americani de pe teritoriul spaniol:

3) Pe plan economic, Spania să fie exceptată de la restricțiile impuse investițiilor americane la începutul acestui an în scopul redresării balanței de plăți a S.U.A.;

4). Pe plan diplomatic, Statele Unite să susțină Spania în problema Gibraltarului și în aceea a relațiilor Madridului cu Europa occidentală și cu Piața Comună.

În ceea ce-i privește pe americani, ei sînt de părere că singura soluție valabilă ar fi prelungirea, ca și în 1963, a acordului în vigoare. Cu o mică modificare: Spania să cedeze Statelor Unite insula Alboran, situată în Mediterana, la 150 mile de Gibraltar. Strategii americani intenționează să construiască pe această insulă o bază ultramodernă echipată cu aparate radar și cu alte instalații moderne pentru a putea supraveghea atît porturile de pe coasta africană, cît și navigația în această zonă. Partea americană dorește, deci, să repete întocmai afacerea de acum cinci ani, cînd a obținut prelungirea plus portul Rota.

Pornindu-se de la poziții diferite, convorbirile de la Washington n-au dus, firește, la realizarea vreunei înțelegeri de fond. S-au stabilit doar coordonatele viitoarelor negocieri, care vor începe la sfîrșitul lunii septembrie. În cercurile politice vest-europene se afirmă că, probabil, nici americanii nu vor obține insula Alboran dar nici spaniolii vreuna din revendicările amintite, cu excepția, desigur, a sporirii potențialului militar (COMBAT).

În timp ce între oficialitățile de la Madrid și Washington se poartă asemenea tîrguieli, fiecare căutînd să obțină cît mai mult pentru sine, în Spania se intensifică mișcarea împotriva prezenței americane. Populația nu dorește doar schimbarea statutului bazelor străine, ci evacuarea cît mai urgentă a acestora.

ION D. GOIA

REDACȚIA SI ADMINISTRATIA: București, Piața „Scînteii". Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".